Ազգ
Azg

18 ԱՊՐԻԼ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 74 (3968)

Առնոլդ Շվարցենեգերի կարգադրությամբ Ցեղասպանության հիշատակման շաբաթ Կալիֆոռնիայում

Կալիֆոռնիայի նահանգապետ Առնոլդ Շվարցենեգերը ապրիլի 20-27-ը հայտարարել է «Հայոց ցեղասպանության հիշատակման օրեր»: «Կալիֆոռնիան եւս մեկ անգամ հավաստիացնում է, որ այս ողբերգության բոլոր զոհերը երբեք չեն մոռացվի: 2006-ին ես ստորագրել եմ Ասամբլեայի անդամ Լոյդ Լեւինի հեղինակած 1210 օրինագիծը, որով թույլ եմ տվել Կապիտոլ մոլլում կառուցել Կալիֆոռնիայում բնակվող ցեղասպանությունից մազապուրծներին նվիրված մի հուշակոթող», նշում է նահանգապետն իր հայտարարությունում՝ խնդրելով Կալիֆոռնիայի բոլոր բնակիչներին հիշյալ շաբաթվա ընթացքում խորհել այս ողբերգության եւ դրա հետեւանքների մասին, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Երեք ամիս Հայաստանին՝ նշանակալիորեն բարեփոխվելու համար

Այդպես ԵԽԽՎ-ում շարունակում կղարտնանմ

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Ստրասբուրգ

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը երեկ ընդունեց Հայաստանի ժողովրդավարական ինստիտուտների գործունեության մասին բանաձեւը՝ 93 կողմ, 8 դեմ, 8 ձեռնպահ ձայնով, ամրագրելով, որ եթե բանաձեւով նախատեսվող առաջարկությունների ֆոնին Հայաստանը առաջընթաց չարձանագրի մինչեւ հունիսյան նստաշրջանը՝ կզրկվի ձայնի իրավունքից: Մինչեւ բանաձեւի ընդունումը հնչած ելույթներում տարբեր կարծիքներ արտահայտվեցին:

Մասնավորապես, բանաձեւի համահեղինակ Ջոն Պրեսկոտի խոսքերով, Հայաստանում կասկածի մթնոլորտ կա, անվստահություն ընտրությունների նկատմամբ, ինչն էլ բերեց մինչեւ ընտրությունները զանգվածային բողոքի ցույցերի: Ըստ Պրեսկոտի, հետաքրքրական է, որ մինչեւ ընտրությունների ավարտն արդեն ընդդիմությունը ցույց էր անում: «Եթե բարեփոխումներ չիրականացվեն, Հայաստանի՝ որպես ԵԽ անդամ երկրի հեղինակությունը կվնասվի»: Պրեսկոտն առանձին հիշատակեց Հայաստանի նախագահի հայտարարությունը երկխոսության ժամանակ, որի առնչությամբ ԵԽԽՎ հուսադրվում է որպես լրացում ավելին ու դարձավ բանաձեւի մաս:

Հաջորդ մի քանի ելույթները ԵԽԽՎ պատգամավորական խմբերի ներկայացուցիչներինն էին: Մասնավորապես, ռուսաստանցի Իգոր Չեռնիշենկոն ընդգծեց, որ դիտորդ է եղել տարբեր ընտրություններում, նաեւ վերջին: Աջակցություն հայտնելով ընտրությունների՝ ստանդարտներին համապատասխանելու գնահատականին, նա նշեց, որ հետընտրական իրադարձությունների պատճառն, ըստ նրա, հիմնական ընդդիմադիր թեկնածուի շտաբում արդեն մինչեւ քվեարկությունը պատրաստություններն էին ցույցի դուրս գալու: «Դա ընդդիմության իրավունքն է, բայց թե ինչպես՝ պետք է նշանել: Եղել եմ Հայաստանում մարտյան իրադարձությունների ժամանակ, եւ դրանից հետո Հայաստանում դրական քայլեր են կատարվում, ու դրանում պետք է աջակցենք Հայաստանին»:

Տես էջ 8

Հրդեհ Հյուսիսային համալսարանում

Երեկ՝ ժամը 14.30-ի սահմաններում Ալեք Մանուկյան փողոցում գտնվող Հյուսիսային համալսարանի տանիքում հրդեհ էր բռնկվել: Տանիքում ընթացել են շինարարական աշխատանքներ ու ըստ նախնական տվյալների, հրդեհը բռնկվել է շինարարների անուշադրության պատճառով: Հրդեհի տարածման առաջինը տեսել է համալսարանի ռեկտոր Բորիս Մակիչյանը, որն «Ազգի» հետ զրույցում ասաց. «Սկզբում հրդեհը ինձ թվաց, թե ծխել են մի քանի րոպե: Տեսա, որ կրակ էր, իսկ խանու պատճառով կրակը ռոտեների ընթացքում տարածվել է ամբողջ տանիքով: Ձեռնարկվել են անհրաժեշտ միջոցառումներ եւ ուսանողները ժամանակին տարհանվել են համալսարանից»: Երկու ժամվա ընթացքում 15 հրշեջ մեքենայի (Ներքին գործերի տեխնիկական սարքավորումներ) հաջողվել է կրակը հանգցնել:

Այժմ ճշտվում է վնասի չափը:

«Բարեբախտաբար զոհեր չկան: Տանիքն ամբողջությամբ այրվել է: Այժմ աշխատանքներ են ընթանում հրդեհի պատճառները պարզելու համար», ասաց հրդեհաշիջման կազմակերպման բաժնի ավագ հրահանգիչ, մայոր Էդիկ Ավագյանը:

Հ. Հ.

Սուրեն Սուրենյանցի նկատմամբ խափանման միջոցը փոխվել է

Հատուկ քննչական ծառայությունն այսօր որոշում է կայացրել Սուրեն Սուրենյանցի նկատմամբ խափանման միջոց ընտրված կալանքը փոխելու մասին, նրա նկատմամբ որպես խափանման միջոց է ընտրվել ստորագրությունը՝ չհեռանալու մասին: Ըստ Արմենպրեսի, երեկ գլխավոր դատախազը ցուցում է տվել նախաքննական մարմնին՝ փոխել Ս. Սուրենյանցի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցը՝ հաշվի առնելով, որ նա վտարանդ է եւ ազատության մեջ մնալով չի թաքնվի նախաքննական մարմնից, չի խոչընդոտի գործի քննությանը:

«Ազգի» վաղվա «Հասարակական-քաղաքական» հավելվածում

Հայտնի արեւելագետ Նիկոլայ Հովհաննիսյանն իր հոդվածում նոր մոտեցմամբ առաջարկում է վերանայել Հայաստան-սփյուռք հարաբերությունները Հայաստանի եւ հայության անվտանգության ամրապնդման ռազմավարության տեսակետից: 27 հոկտեմբերի գործով Նաիրի Քաղալյանը Ս. Նահանգեան «Ազգին» հղած հոդվածում մի շարք բացահայտումներ է անում իր ներից «Ազգին» հղած հոդվածում մի շարք բացահայտումներ է անում իր դեմ կատարված ցուցմունքների վերաբերյալ: Հայագիտության ամենաթեժ նավոր տարբերակներին՝ «Պատմաբանասիրական հանդեսին» նվիրված հոդված է ստորագրել բանասիրական գիտությունների դոկտոր Անուշավան Զաքարյանը, Հայաստանին սպառնացող արտաքին վտանգներին եւ այդ ֆոնի վրա ներքաղաքական իրավիճակի վերլուծությանն է նվիրված Ս. Նահանգեն ... վրա ներքաղաքական իրավիճակի վերլուծությանն է նվիրված Ս. Նահանգեն ... էջից գրող-խմբագիր Արթուր Արմինի «Յո՞ երթաս, Հայաստան» հոդվածը, մինչ հայ գործարարության պատմության մասնագետ Ռաչյաներ Ղազարյանը, շահույթելով ռուսաստանյան արդի քիզնեսի նշանավոր հայերին նվիրված իր հոդվածաշարը, այս անգամ անդրադարձել է Դանիել Խաչատուրովի, իսկ Վահրամ Ծովինյանը՝ ամերիկահայ գիտնական-գործարար Կարո Արմենի գործունեությանը: Մեր լրատվական դաշտի ներկա վիճակի վերաբերյալ իր տեսակետներն է պարզել Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը Մելանյա Բաղալյանի հետ հարցազրույցում:

Երկու կատարողական մեկ նիստում

Պետական բյուջե եւ սեփականաշնորհում

Կառավարության նիստում քննարկված 2007-ի բյուջեի կատարողականի մասին երեկ լրագրողներին որոշ տեղեկություններ հայտնեց ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար, գլխավոր գանձապետ Ատոմ Ջանջուղազյանը: Նա նշեց, որ անցյալ տարի բյուջեով նախատեսված եկամուտների չափը եղել է 490 մլրդ դրամ, տարվա ընթացքում այդ ցուցանիշին ավելացվել է եւս 72 մլրդ դրամ: Բյուջեի եկամուտների ցուցանիշը գերակատարվել է 4 տոկոսով եւ տարվա արդյունքով կազմել 586 մլրդ դրամ: 2006-ի համեմատ այդ ցուցանիշն ավելի է 146 մլրդ դրամով, որից 124 մլրդ դրամը հարկային եկամուտներն են եղել: Անել է նաեւ վերջին տարիներին մեծապես հետ մնացող ՀՆԱ-հարկեր ցուցանիշը, կազմելով 16,1 տոկոս:

Ինչ վերաբերում է ծախսերին, ապա նախատեսված 560 մլրդ դրամին տարվա ընթացքում կառավարությունը ավելացրել է 74 մլրդ դրամ եւ կազմել 634 մլրդ դրամ: Ավելացված ծախսերից Ատոմ Ջանջուղազյանը մասնանշեց կենսաթոշակների, նպաստների եւ աշխատավարձերի աճը:

Մեկ այլ հաշվետվություն էլ 2007-ի սեփականաշնորհման ծրագրի կատարողականի վերաբերյալ ներկայացրեց պետգույքի կառավարման վարչության պետի տեղակալ Արոս Մարկոսյանը: Նա հայտնեց, որ այս տարի մասնավորեցվել են 17 ընկերություններ, որոնցից 12-ը՝ ուղիղ վաճառքի, 3-ը՝ մրցույթի, 2-ը՝ լոտային վաճառքով: Ըստ Արոս Մարկոսյանի, մասնավորեցված ընկերությունների մեծ մասը կատարում է իր ստանձնած պարտավորությունները: Մոնիտորինգի ենթարկված 79 ընկերություններից 64-ը կատարել են 539 մլն դրամի ներդրումներ եւ ստեղծել 4 հազար աշխատատեղեր: Իսկ մնացած 15-ը չեն կատարել 1170 աշխատատեղ ստեղծելու իրենց պարտավորությունը:

Սեփականաշնորհումից պետական բյուջեի ստացված մուտքերը կազմել են ավելի քան 13 մլրդ դրամ, իսկ համայնքային բյուջեներինը՝ 5 մլրդ դրամ: Արոս Մարկոսյանը հայտնեց, որ այդ գումարի մեծ մասը բաժին է ընկնում «Արմենտելի»՝ պետական սեփականության 10 տոկոսի վաճառքից ստացված գումարին:

Ա. Մ.

Կարեն Դեմիրճյանը կլիներ 76 տարեկան

Դեմիրճյանի ծննդյան օրը ընդդիմության մի խումբ ներկայացուցիչներ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ ծաղիկներ են դրել նրա շիրմին: 14 տարի շարունակ խորհրդային Հայաստանը ղեկավարած Կարեն Դեմիրճյանը վերադարձավ ակտիվ քաղաքականություն 1998-ին: 1999-ին խորհրդարանական ընտրություններից հետո Կարեն Դեմիրճյանը դարձավ Ազգային ժողովի նախագահ, մինչեւ հոկտեմբերի 27-ի եղերական մահը:

Զոհվել է Իսրայելի բանակում ծառայող հայ զինվորը

Նախորդ օրը Գազայում մի իսրայելյան ստորաբաժանում ծուղակն է ընկել, պաղեստինցի զինյալների հետ բախման ընթացքում զոհվել է երեք զինվոր: Ըստ մեր ստացած տեղեկության, զոհվածների թվում է 21-ամյա շարքային Դավիթ Պապյանը՝ ժամանակին Հայաստանից Իսրայել մեկնած բնակության տեղափոխված տաղանդավոր դաշնակահար-դիրիժոր Վահագն Պապյանի որդին: Իսրայելյան բանակի մամլո ծառայության հաղորդմամբ, երիտասարդ զինվորին հեռմահու ճնորհվել է սերժանտի կոչում:

«Ապրիլի 24-ին Ֆրանսիայի մասոնները հայերի հետ կմասնակցեն երթի»

Այդ մասին, ըստ կենտրոնական գրասենյակը ԱՄՆ-ում գտնվող «Turkish-NY» գործակալության, հայտարարել է Ֆրանսիայի Մասոնական Մեծ Արեւելք օթյակի մեծ վարպետ Ժան-Միշել Քիյարդեն: Նրա հայտարարությունն առիթ է տվել գործակալությանն ընդգծելու, որ Ֆրանսիայի մասոնները վերստին պատրաստվում են աջակցել «ցեղասպանության հայկական պնդումներին»:

Ինչո՞ւ վերստին: Պարզվում է մեծ վարպետ Քիյարդեն փետրվարին թուրքական մամուլին տված հարցազրույցում տվել է հարցի պատասխանը, ասելով. «Երկու տարի առաջ այցելել էինք Թուրքիայի ազատ մասոնների օթյակը, որտեղ, ամենայն քաղաքավարությամբ, թուրք եղբայրներից պահանջեցինք լրջորեն մտածել ցեղասպանության հարցի շուրջը եւ դրանում չփորձարկել թուրք ժողովրդի պատասխանատվությունը: Թեեւ մեր խոսքերը հակազդեցություն առաջացրին, սակայն հետագայում թուրք եղբայրներից ոմանք մոտեցան ինձ եւ ասացին. «Դուք իրավացի էիք, որովհետեւ այս երկրում ոչ ոք չի արտահայտվում ցեղասպանության մասին»: Արդ կարգավորվեցին երկու օթյակների հարաբերությունները»:

Նույն հարցին ապրիլի 14-ի համարում անդրադարձել է նաեւ թուրքական «Վաթանը», որի տեղեկությամբ, մեծ վարպետ Քիյարդեն «թուրք եղբայրներին» ասել էր, որ Ֆրանսիան թեկուզ ուշացումով ճանաչեց Հոլոքոստը, նույն մոտեցումը Հայոց ցեղասպանության հարցում մենք ակնկալում ենք նաեւ Թուրքիայից:

Մեծ վարպետ Ժան-Միշել Քիյարդեն ապրիլի 24-ին ելույթ կունենա Փարիզում Մեծ եղեռնի զոհերին խորհրդանշող Կոմիտասի հուշարձանի մոտ, ապա իր մասոն եղբայրների հետ կմասնակցի ֆրանսահայերի կազմակերպած երթին: Երթն, ըստ «Վաթանի» կավարտվի Փարիզում Թուրքիայի գլխավոր հյուպատոսարանին առընթեր գործող զբոսաշրջության եւ մշակույթի ներկայացուցչության առջեւ նախատեսվող բողոքի ցույցով:

«Վաթանը» միաժամանակ գրում է, որ մինչեւ ապրիլի 27-ը կազմակերպվող միջոցառումներին, որոնք կսկսեն 23-ին, հրավիրված է նաեւ «Միություն ընդդեմ ցեղասպանության» կազմակերպության ղեկավար, հայ հասարակությանը խաչածանոթ Ալի Էրթեմը:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Հայոց լեզուն կարող ենք արձանագրել վտանգված լեզուների շարքում»

«Ամենայն պատասխանատվությամբ» հայտարարում է Գուրգեն Ջուլհակյանը

Լեզվի պետական տեսչությանը կից գործող տերմինաբանական խորհուրդը հանրապետության նախագահին կամ վարչապետին կից դարձնելու մեր լեզվաբանների առաջարկը քանիցս հնչել է մեր թերթում: Ակնկալում էինք, որ երկրի նոր նախագահի ընտրելուց եւ նոր վարչապետ ունենալուց հետո տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիմնադրամի նախագահ Գուրգեն Ջուլհակյանի հետ «Տեսակետ» ակումբ հրավիրված լեզվի պետական տեսչության պետ Լավրենտի Միրզոյանի առաջին խոսքը հենց դա է լինելու, բայց նրա միտքը ամեն անգամ մեր լեզվաքաղաքական ոլորտներում դեպքերից հետո հանգրվանեց օտարալեզու ցուցանակների վրա: Զուր չէ, որ նրա ղեկավարած տեսչությունը մեր քաղաքացիների պատկերացման մեջ դարձել է որպես «ոստիկան»՝ տուգանքներով մեջբերումներ լցնելու ջանասեր գործունեությամբ: Տարբեր առիթներով մեր անվանի լեզվաբանները պահանջել են, որ լեզվի պետական տեսչությանը տրվի ավելի բարձր կարգավիճակ, որ գործի հանրապետության նախագահին կամ վարչապետին առընթեր, իրենց պնդումը հիմնավորելով մեր լեզվի հանդեպ անփույթ եւ անպատասխանատու մոտեցման անսահմանությամբ: Տեսչությանը կից տերմինաբանական խորհրդի անդամները քանիցս հայտարարել են, որ այդպիսի խորհուրդը չի կարող լինել որեւէ նախարարության կազմում, անհրաժեշտ է, որ լինի վերադաս, որպեսզի կարողանա հսկել բոլոր օղակներին, ունենա հիմնավոր եւ ազդու խոսք:

Միրզոյանի երեկվա խոսքը մեկնաբանելու փոխարեն ավելի լավ է լսենք հենց իրեն. «Մենք նշում ենք, որ լեզուն հասարակական երեւույթ է, ուստի պետական, պաշտոնական եւ հրապարակային լեզվագործածությունը ենթակա է վերահսկողության, իսկ այդ վերահսկողությունը կարող է կատարել միայն պետական գործառույթներով: Այսօր լեզվական հարաբերությունները կարգավորվում են պետության կողմից, այսինքն՝ պետության մենաշնորհն է: Այսօր մենք լեզվական քաղաքականության ոլորտում տիրող մտահոգություններ ունենք, բայց որ այդպիսի տագնապները բավական անհանգստացնող են, ես այդ կարծիքը պրն Ջուլհակյանի հետ չեմ կիսում: Որովհետեւ մեր լեզուն մեր դիմագիծն է ու դարեր շարունակ մեր լեզուն, մեր հավատը, մեր կյանքը բերել հասցրել է մի այնպիսի խելացնոր դարաշրջան, ինչպես 21-րդ դարն է, իսկ մենք գիտենք, որ 21-րդ դարը դա միայն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դար է լինելու, այստեղ մենք որոշակի խնդիր ունենք կապված լեզուների ուսուցման հետ: Եթե մեր պետական լեզուն հայերենն է, պաշտոնական լեզուն գրական հայերենն է, այստեղ որոշակի խնդիր կարող է ծագել, որովհետեւ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների մուտքը, որ այսօր հանրապետության համար տնտեսական կարեւոր գերակա ուղղություններից մեկն է: Եվ այդ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին տիրապետող մեր երիտասարդները չպետք է սահմանափակվեն միայն մայրենի լեզվի շրջանակներում»:

Մեր մշակույթին ու լեզվին սպառնացող վտանգի մասին իր խոսքում Գուրգեն Ջուլհակյանը մի քանի հրատապ շեշտադրումներ արեց՝ ելնելով համաշխարհային զարգացումների ընթացքից: «Ամեն օր աշխարհում լեզուներ են վերանում, մշակույթներ են անհետանում մեր աչքի առաջ, լեզուներն ու ժողովուրդները էթնիկական տագնապի մեջ են: Արդյոք մեր լեզուն վտանգվածների ցուցակում չէ՞, արդյոք այդ տագնապը մեր մշակույթին չի՞ սպառնում: Ամենայն պատասխանատվությամբ կարող եմ ասել, որ բջջային հեռախոսների մուտքից հետո լատինատառ հայերենի օգտագործումն ավելի շատ է, քան մեսրոպյանինը, սակայն քաղաքական շրջանակները ոչ մի անգամ չեն արձագանքել դրան: Տեխնոլոգիական նորանոր նորամուծություններ են մեզ սպառում, նոր զարգացումներ, բայց արդեն իսկ այն փաստը, որ չենք կարողանում արձագանքել բջջային հեռախոսների ոլորտում տեղի ունեցող փոփոխություններին, ցույց է տալիս, որ մենք ինչ-որ իմաստով շփոթի մեջ ենք եւ կարող ենք հայոց լեզուն արձանագրել վտանգված լեզուների շարքում: Գլոբալացման հիմքում ընկած է ժամանակի հրամայականը, գիտելիքի հասարակություն կոչվածը ենթադրում է նոր գործիքներ: Այն ազգերը, որոնք չեն գիտակցելու, որ տեղեկատվական հասարակությունը նոր գործիքների հասարակություն է՝ այդ մշակույթները չեն գոյատեւելու, ինչ անցյալ էլ ունենան»:

Նրա համոզմամբ, մշակութային ներկա տագնապի համար կարող է լինել երկու արձագանք. կամ պետք է ազգը ամփոփվի իր մեջ, փակվի աշխարհի առջեւ ու փորձի մի կերպ գոյատեւել, կամ քաղաքակրթված ազգերի պես մշակութային ամբարտակներ ստեղծելով կարողանա պահպանել իր տեղը, օրինակ դառնալ ինչպես մեծ, այնպես էլ փոքր ժողովուրդների համար:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Ես մենակ կուզեի տեսնել էն հայի աչքերը, որ կարողացավ կրակել իր զինվորի վրա»

Ոստիկանության զորքերի հասարակական կարգի պահպանման զորամասում երեկ կեսօրին շատ ծանր եւ ցավալի տեսարան էր: Մարտի 1-2-ին մայրաքաղաքում տեղի ունեցած զանգվածային անկարգությունների ժամանակ մարմնական վնասվածքներ ստացած եւ ապրիլի 11-ին Միխայելյանի հիվանդանոցում մահացած 19-ամյա Տիգրան Աբգարյանի ծնողները եկել էին զորամաս: Մամուլի մի քանի հրապարակումներից սրտնեղած տղայի ծնողները՝ թողած իրենց վիշտը, լրագրողներին պատմեցին այս օրերին իրենց հետ պատահածը:

Մարտյան արյունալի դեպքերի ժամանակ պարանոցի շրջանում ստացած հրազենային վնասվածքով Լենինի փողոցից հիվանդանոց տեղափոխված Տիգրան Աբգարյանը մահացել է ապրիլի 11-ին՝ Միխայելյանի անվան հիվանդանոցում: Նույն օրը «Արմենիա» բժշկական կենտրոնում մահացավ նաեւ 1979-ին ծնված Լուսառատ գյուղի բնակիչ Սամվել Հարությունյանը, որը եւս մարտյան դեպքերի զոհ էր:

Տիգրան Աբգարյանը, ում հուղարկավորությունը տեղի է ունեցել ապրիլի 13-ին, Արարատի մարզի Տափերական գյուղից էր: «Էդ դեպքի հենց առաջին օրվանից զորամասի հրամանատարությունը, ողջ անձնակազմը մեզ հետ է եղել՝ հիվանդանոցում: Ենթադրությամբ՝ ինչ-որ բան գրո՞ւմ են, ասելով, թե հարազատներն են ասել: Տիգրանի հարազատները մենք ենք, ես եւ կինս: Էն գյուղացին, որ գյուղով մի անգամ անցել է կողքովս, նա չէ իմ հարազատը», ասաց Տիգրանի հայրը՝ Էդիկ Աբգարյանը: «Ասում են, հարազատները չեն մասնակցել դիահերձմանը, ախր ես ո՞նց կարող էի մասնակցել, էդ ո՞ր մի ծնողը կարող էր մասնակցել: Իմ որդին ոստիկանության զորքերի զինծառայող էր, բա ո՞վ պիտի մասնակցեր թաղմանը, եթե ոչ ոստիկանները», լացելով ասաց Տիգրանի մայրը՝ Ռուզան Հարությունյանը:

2007-ին զորակոչված Տիգրան Աբգարյանը Մանկավարժական համալսարանի իրավագիտության բաժնի 2-րդ կուրսի ուսանող էր: Ծնողները խոսեցին տղայի ընդունակությունների մասին, թե որքան շատ էր սիրում կարդալ, որքան շատ նպատակներ ուներ. «Քննությունները հանձնել էր ու արդեն փոխադրվել 3-րդ կուրս: Նա զինվոր էր, իր համար ուրախ, զվարթ թռվում էր, կյանքի, ապագայի նոր ծրագրեր էր կազմում»: «Մեր լավագույն զինվորներից էր, պարտաճանաչ կատարող, սիրում էր կարդալ, զորամասի առօրյա կյանքի մեջ մտած զինվոր էր: Նա այն եզակի զինվորներից էր, որ սերժանտի կոչում էր ստացել: Դեպքի հենց սկզբից ծնողներն իմացել են կատարվածի մասին, միասին հիվանդանոցում ենք եղել, միասին պայքարել ենք», նշեց զորքի հրամանատար Արսեն Գալստյանը:

«Ես մենակ կուզեի տեսնել էն հայի աչքերը, որ կարողացավ կրակել իր զինվորի վրա: Ես չեմ ասում՝ իմ երեխայի վրա, ես ասում եմ՝ իր զինվորի վրա, չէ՞ որ մեր երեխեքն էին տեղ կանգնած: Բա քաղաքի կենտրոնում հայի ձեռքո՞վ իմ երեխան գնա: Եթե իմանայի գնացել է պատերազմ, կռիվ, էդքան չէի տանջվի, բայց քաղաքի կենտրոնում փողոցային կռվի պատճառո՞վ...», կականում էր մայրը:

Իրողությունն առավել ծանրանում է հենց այս պատճառով, որ սեփական երկրի, սեփական մայրաքաղաքի կենտրոնում նույն ժողովուրդը իրար է սպանել: Անմխիթարելի դաժան իրադարձությունը խլեց շատ մարդու կյանք ու վիշտ բերեց ընտանիքներին, բոլորիս: Եվ հանուն ինչի՞... ոչ մի բան չարժեր այնքան, որ վճարվեր այսպիսի գնով՝ քաղաքացիների, ոստիկանների կամ զինվորների արյան գնով:

Տիգրան Աբգարյանը նոր նախագահի հրամանագրով հետմահու պարգեւատրվել է Մարտական ծառայության մեդալով, ոստիկանության կողմից՝ 2-րդ աստիճանի կրծքանշանով:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Հեղինակային իրավունքի խախտման ահազանգ

«Սփյուռ» տեղեկատվական կենտրոնի գլխավոր տնօրեն Աշոտ Գրիգորյանից տեղեկացանք, որ «Հայկական բիզնես կենտրոն» կազմակերպությունը՝ խախտելով «Հեղինակային իրավունքի մասին» ՀՀ օրենքը, www.abc.am կայքէջի «Բիզնես կատալոգ» բաժնում տեղադրել է ամբողջությամբ www.spyur.am-ից գողացված տեղեկությունները:

Աշոտ Գրիգորյանը նաեւ հայտնել է, որ իր ղեկավարած կազմակերպությունն այդ փաստի առնչությամբ կդիմի դատական ատյաններին, նաեւ ցանկություն է հայտնել, որ այդ «գողության» փաստի նկատմամբ լրատվամիջոցները նույնպես անտարբեր չլինեն:

«Ամոթ չէ չիմանալը, ամոթ է չսովորելը»

Վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը հայտարարում է կառավարության նոր աշխատաոճի մասին: Ինչպես տեղեկացանք կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը կարեւորել է կառավարության աշխատանքներում հասարակական ներգրավվածության սկզբունքի ներառումը: Նպատակներից առաջինը, ըստ վարչապետի, այն է, որ ապահովվի ներգրավված նախագծերի որակը, երկրորդը՝ կառավարության գործունեության լեգիտիմությունը: Այսինքն, կառավարության որոշումները պետք է դառնան հանրության քննարկման առարկա: Տիգրան Սարգսյանը նշել է, որ այս սկզբունքը ենթադրում է, որ հասարակության անդամները պետք է հնարավորություն ունենան մասնակցելու նախագծերի մշակման եւ քննարկման գործընթացներին եւ «ընդունված նախագծերի վերաբերյալ մենք պետք է ունենանք փոխադարձ կապ հասարակության հետ»: Դրա համար այսուհետեւ կառավարության եւ նախարարությունների ինտերնետային կայքերում պարտադիր պետք է տեղադրված լինեն նախագծերը:

Այնուհետեւ վարչապետը հայտնել է, որ արդիականացվելու է կառավարության նիստերի ուղիղ հեռարձակումը կառավարության մամլո ասուլիսների սրահ, որտեղ հավատարմագրված լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները հնարավորություն են ունենալու հետեւել կառավարության նիստերին՝ օն-լայն ռեժիմով: Տիգրան Սարգսյանը նաեւ նշել է. «Մեր աշխատակիցները չեն տիրապետում աշխատելու ժամանակակից մեթոդներին»: Նա այն կարծիքին է հայտնել, որ «ամոթ չէ չիմանալը, ամոթ է չսովորելը», եւ պետք է սովորենք ծանոթանալ աշխարհի ժամանակակից փորձին եւ այն, ինչ մեզ համար ընդունելի է, ներդնել Հայաստանի Հանրապետությունում:

Եվ վերջապես վարչապետը հայտարարել է նախարարներին, որ նրանց «աշխատանքային սեղանին պետք է դրված լինի երկու կարեւորագույն փաստաթուղթ: Առաջինը ՀՀ կառավարության գործունեության ծրագիրն է՝ մինչեւ 2012-ը, որը ՀՀ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը ներկայացրել էր ԱԺ-ին եւ արժանացել է նրա հավանությանը, երկրորդը ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի նախընտրական ծրագիրն է: Այս երկու փաստաթուղթը մեր աշխատանքային սեղանի կարեւորագույն փաստաթղթերն են, եւ դրա ամեն օր գործունեության ընթացքում պետք է հետեւենք, թե ինչ քայլեր են մեր կողմից ձեռնարկվել, որպեսզի այդ մասնավոր նպատակները լինեն մեզ համար հասանելի»:

Ա. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
[illegible]
/ հեռ 529353
Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ Հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով հոդվածները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Վ. Մանուկյան. «Ես ընդդիմադիր եմ, բայց կօգնեմ, որ կառավարությունը հաջողակ լինի»

«Մի մասը ցանկանում է, որ այս կառավարությունն անպայման տապալվի, մեկը մյուսի վրա անի, տապալումը կբերի նոր իրավիճակի, պայքարը կստանա տարաբնույթ իմաստ: Իսկ թե այդ պայքարի ժամանակ Հայաստանի հետ ինչ կլինի՝ մեջը չէ այդ մարդկանց», - ասաց ԱԺՄ նախագահ **Վազգեն Մանուկյանը**՝ ընտրություններից հետո առաջին անգամ խախտելով լռությունը երեկ «Տեսակետ» ակումբում հանդիպելով լրագրողների հետ: Խոսքը հետընտրական հեղափոխություն անողների մասին է. «Եվ կա երկրորդ ճանապարհը. ես ինքս ընդդիմադիր եմ, բայց ես ամեն ինչով կօգնեմ, որ էս կառավարությունը հաջողակ լինի, կուզենամ, որ էս կառավարությունում ճիշտ նշանակումներ լինեն, եթե հարցեր լինեն կապված պետության անվտանգության կամ բարեփոխումների հետ՝ մեզ համար ընդունելի, անպայման ես նրանց կաջակցեմ, պրոբլեմներ լինեն՝ ցույցեր էլ կանենք, կպայքարենք էլ, մեր ուզածը կուզենանք տանել առաջ... Մենք այս երկրի քաղաքացիներն ենք, սիրում ենք մեր իշխանություններին, թե չենք սիրում՝ եթե իշխանությունների հետ վատ լինի, վատ կլինի նաեւ բոլորիս համար»:

ՓՈՏՈԼՈՒՐ

Մանուկյանն այս միտքը հայտնեց հետընտրական շրջանում քաղաքական շրջանակներին, նաեւ ԱԺՄ-ին ուղղված մի շարք հարցադրումների վերաբերյալ տեսակետներ հայտնելուց հետո:

Այն հարցադրումը, որ նրան շարունակում են ուղղել, թե ինչու չմիացավ Տեր-Պետրոսյանին՝ որպես պատճառ ոչ միայն անցյալի հարցերն ունի, այլեւ՝ որ լրիվ հակադիր գաղափարների կողմեր էին իրենք. երբ որ ասվում էր, որ Ղարաբաղի հարցը պրոբլեմն է Հայաստանի համար ու նախ պետք է դիտարկել Ղարաբաղի կարգավիճակը, համաձայն չլինել դրան, Մանուկյանը գտնում էր, որ դա քննարկելու հարց է, իրավունք ունի ամեն մի քաղաքական գործիչ այդպիսի գաղափար ասել եւ քննարկել. «Բայց երբ ասվում է, որ ղարաբաղցիներն են մեղավոր եւ ղարաբաղցիներին այստեղից պետք է վռնդել, դա ոչ միայն վիրավորում է իմ ազգային զգացումը, այլեւ... սովորական ֆաշիզմ է՝ աշխարհում չընդունված եւ վիրավորում է ոչ միայն ազգային արժանապատվությունը, այլեւ համամարդկային արժեքները, որի կողմն եմ ես ինձ համարում»:

Ընտրությունները մաքուր էին, թե ոչ. ըստ Մանուկյանի՝ 1995 թվականից հետո Հայաստանում մաքուր ընտրություններ չեն եղել, այնպես որ անհեթեթություն է այդպիսի հարց դնելը. «Համեմատելով՝ 2003 թվի համեմատ ավելի քիչ էին կեղծիքները, 2003 թվին Ստեփան Դեմիրճյանի վրա գրվեց 400 հազ. ձայն, մենք հանձնաժողովում ունեինք անդամներ, համոզված էինք, որ ինքն առնվազն 600 հազ. ձայն հավաքել է: Այնպես որ 2008-ին 2003-ի հետ համեմատած՝ քիչ էին կեղծիքները»:

Վ. Մանուկյանը փորձեց ձեւակերպել, թե որն է հետընտրական պատնեշը. 1996 թվին հետընտրական շրջանում Մանուկյանի կողմնակիցները պահանջում էին, որ ամեն ընտրատարածքից պատահական մեկ տուփ բացվի եւ վերահաշվարկ տեղի ունենա, նույնը 2003-ին էր՝ եթե հիշում եք, Ռոբերտ Քոչարյանին 50 տոկոսից ավելի գրեցին, վերահաշվարկի պահանջները բերեցին նրան, որ Ռ. Քոչարյանի տոկոսն իջավ 50-ի եւ ընտրությունները մտան երկրորդ փուլ.

«2008-ի պահանջները ես լավ չհասկացա, որովհետեւ ես լսում էի՝ Տեր-Պետրոսյանը հայտարարում էր, որ ինքը հավաքել է 60-65 տոկոս եւ պետք է գնա դղյակում նստելու, դա օրինական, բայց անիրականանալի պահանջ էր: Եվ մենք եկանք մարտի մեկին, ես չէի ասի ցավալի, ողբալի սարսափելի դեպքերին. 10 հոգի է զոհվել: Իմ տպավորությունն այն է, որ շատերի համար դա նշանակություն ունի՝ քաղաքական շահարկումներ են գնում»: Նա հիշեց, որ Քելբաջարը ազատագրելիս, երբ 9 զոհ էին տվել, հատուկ հետաքննություն էր գնում պաշտպանության նախարարությունում, թե ինչն է պատճառը. «Իսկ ահա քաղաքական պայքարի ժամանակ առաջին անգամ ունեցանք 10 զոհ, եւ ես նորից ցավում եմ, որ անկեղծ ասած այդ 10 զոհի այնքան չեմ տեսնում, որքան շահարկումը»:

Ո՞վ էր մեղավոր եւ ո՞վ էր պատասխանատու եղածի համար: Ըստ Մանուկյանի՝ եթե պետության ներսում ցույցերի ժամանակ արյուն է թափվում՝ պատասխանատուն միշտ պետությունն է: Ո՞վ է մեղավորը՝ քննարկման հարց է, դատարանով պետք է քննարկել՝ ո՞վ ում վրա է կրակել, ո՞վ է իր լիազորությունները գերազանցել, ինչպես կարող էր ցուցարարի ձեռքում զենք հայտնվել: Այնինչ՝ պատասխանատուն միշտ պետությունն է, մեղավորների հարցը պետք է լուծի դատարանը:

Քաղբանտարկյալների բաժանարար խնդիրը. երբ քաղբանտարկյալների խնդիր է եղել՝ ԱԺՄ-ն մեկ կոչ է արել պաշտ արձակել քաղբանտարկյալներին: Այս անգամ Մանուկյանը լսել է. «Ես գտնում էի, որ ձերբակալված մարդկանց մեջ կան անմեղ քաղաքական գործիչներ, որոնք պետք է ազատ արձակվեն: Կան մոլորված մարդիկ եւ կան հանցագործներ: Ասել՝ բոլորին ազատել, սխալ կլինի: Ցուցակ ներկայացնել, որ սրանց պետք է ազատել, մյուսներին նստեցնել՝ դատավորի դեր ստանձնած կլինեի: Դրա համար ինձ համար բավականին դժվար է՝ ձերբակալվածների մեջ կան ոչ միայն ընկեր-գործընկերներ, որոնց հետ ես շարունակելու եմ ճանապարհը գնալ, նույնիսկ իմ մանկության ընկերներից կան, որոնք քաղաքականության մեջ ինձ հետ խաղել են: Բավականին բարդ վիճակ է, բայց ես գտնում եմ՝ ինչքան կարելի է շուտ այդ [illegible] պետք է արվի եւ քաղաքական գործիչներին պետք է բաց թողնել»:

Ժողովների, հանրահավաքների մասին օրենքի փոփոխությունները. Վ. Մանուկյանը կտրականապես դեմ էր օրենքի փոփոխությանը, բայց իրավիճակը Հայաստանում այնպիսին էր, որ երկու-երեք ամիս պետք է հանրահավաքներ չլինեին, նոր հանրահավաքները բերելու էին զոհերի. «Ես լինեի իշխանությունների փոխարեն, երկու-երեք ամսով ժամանակավոր մի բան կընդունեի, որ լարվածությունը իջնի, բայց բանել-ֆունդամենտալ օրենքը փոխել, ինչը ժողովրդավարական չէ, իհարկե սխալ է: Եվրոպայում, երբ մեր հարցերը քննարկվում են, դա շատ կարեւոր տեղ ունի, բայց այնքան կարեւոր չէ, թե դրա համար մեզ կհանեն, որքան՝ մեզ համար դա ճիշտ է, թե ոչ»:

Վ. Մանուկյանը երդմնակալության օր շնորհավորել է նոր նախագահին, կողմ է նաեւ Տիգրան Սարգսյանի նշանակմանը՝ չի պատկանում որեւէ կլանի, կուսակցական մղձավանջների մեջ չէ, միջազգային կապեր ունի, պարկեշտ, նորմալ մարդ է: Արտգործնախարարը շատ բարձր պրոֆեսիոնալ է, պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը եւ ՁՈՒ գլխավոր շտաբի պետ Յուրի Խաչատուրովը շատ բարձր մակարդակի են. «Մնացած նշանակումները կլինեն՝ կտեսնենք», - ասաց՝ նկատելով, որ կուզենար նախագահը նոր ձեւով աշխատեր, միայն 100 օր հետո հնարավոր կլինի գնահատականներ տալ՝ նույնն ունեցանք, ավելի լավ, թե՝ ավելի վատ: Ասաց, որ հանդիպել-խոսել է Սերժ Սարգսյանի հետ եւ զգացել է, որ մարդն արդեն նախագահի պատասխանատվություն է զգում. «Հիմա նա գործող նախագահ է: Տեր-Պետրոսյանի նախագահ լինելը տեսել եմ, շատ վատ նախագահ է եղել, Սերժ Սարգսյանի նախագահ լինելը չեմ տեսել: Քանի որ արդեն նախագահ է՝ լավ կլինի լավ նախագահ լինի... Շատ կցանկանայի, որ իր անձնական շահը համընկնի պետական շահի հետ, որովհետեւ միայն այդ դեպքում է հաջողում իշխանությունը»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Վազգեն Մանուկյանը դժգոհեց «Ազատությունից»

Երեկ «Տեսակետ» ակումբում ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանն անդրադարձել է մարտի 1-ի ողբերգության օրը «Ազատություն» ռադիոկայանի աշխատանքին. «Շատ եմ հիասթափված «Ազատության» աշխատանքից, ինձ համար «Ազատություն» ռադիոկայանն իսկապես «Ազատության» կանչ էր: Երբ որ սովետական տարիներին էր-երբ էր՝ «Ազատությունը» ուզում էին փակել, ես Ազգային ժողովում չեմ եղել՝ ես պայքարել եմ ինչպես «Ազատության», այնպես էլ «Ա1 պլյուսի» համար: Բայց, օրինակ՝ մարտի 1-ին «Ազատությունն» ինչ է անում՝ ասում է մարտի 1-ի առավոտյան հրապարակից, որ զինվորները մարդկանց հանում էին՝ լսվում էր ղարաբաղյան բարբառ: Եթե այդ ընկալած մթնոլորտում «Ազատությունն» այդպիսի բան է ասում, ինքը կրում է պատասխանատվություն այդ 10 զոհերի համար, ինձ էլ է պատասխանատու այդ մեր 10 զոհերի համար: Երբ գնում է հայաստանցի-ղարաբաղցի պայքար, ինչ-որ ուժեր՝ դրսից թելադրող, դրսից եւ ներսում անընդհատ բորբոքում են, դու ասում ես՝ այդ մարդկանց այդ տեղից տանողը ղարաբաղցի է: Ես կարծում եմ, որ «Ազատությունը» պատասխանատվություն է կրում նաեւ դրա համար: Երբ կոչի հարց է գնում՝ էդտեղ երեսպաշտություն է անել, որ մեծ ձեռնարկություն էինք անում: Ուրիշ լինել ձեռնարկություններ չեն ասվել: Ես կարող եմ բերել ձեր տարբեր թղթակիցների հանդիպումները Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ, որ նրա ասածի մի մասը ձեր ռադիոկայանով չէր հեռարձակվել, քանի որ դա ի վնաս Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին էր: Նախ՝ ես չեմ կարող ասել ղարաբաղյան բարբառ եղե՞լ է, թե ոչ, երկրորդը՝ ես չեմ կարող իմանալ՝ նորմալ մարդը կարո՞ղ է տարբերել Ղարաբաղի բարբառն էր, թե Խոյեցու, թե՝ չեմ իմանում ինչ: Երբ ընկալված վիճակ է՝ այդպիսի ինֆորմացիա տալը սխալ, վտանգավոր բան է»:

Մ. Խ.

«Ես հավատում եմ սիրո հաղթանակին». Գարեգին Բ Կաթողիկոս

Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ընդունեց ուսանողական խորհուրդների նախագահներին

Ապրիլի 17-ին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում Գարեգին Բ ծայրագույն պատրիարք եւ Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ընդունեց Հայաստանի Հանրապետության պետական եւ ոչ պետական բուհերի ուսանողական խորհուրդների շուրջ վաթսուն նախագահների: Համահայկական միջազգային երիտասարդական կենտրոնի նախագահ Ա. Նիկողոսյանը համալսարանական երիտասարդության անունից զորակցություն հայտնեց Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցուն եւ Ամենայն հայոց հայրապետին՝ ներկայացնելով իրենց ուղերձը, որում այսպիսի տողեր կային. «Վերջին ժամանակաշրջանում հաճախ ենք հանդիպում Հայ առաքելական եկեղեցու հասցեին ուղղված մեղադրանքներ ու վարկաբեկող հայտարարություններ: Մեր անունից ներողամտություն ենք հայցում այդ ամենի համար: Մենք անկեղծորեն հավատում ենք մեր անկախ պետության զարգացմանն ու եկեղեցուն եւ մեր պատրաստակամությունն ենք հայտնում զորավիգ լինել մեր հավատքի ու երկրի առաջընթաց գործընթացին: Խնդրում ենք նաեւ Ձեր օրհնությունը՝ միաբանելու ոչ միայն Հայ ու Արցախ աշխարհի, այլեւ ողջ սփյուռքի երիտասարդությանը «մեկ ազգ, մեկ հայրենիք, մեկ հավատ» գաղափարի շուրջը»:

Իր օրհնության ու պատգամի խոսքում Ամենայն հայոց կաթողիկոսն ամենից սրբազան պարտականությունը նկատեց պահել ազգային միաբանությունը, պահպանել սերը, համերաշխությունը եւ հանդուրժողականության ոգին, որպեսզի կորուստներ չլինեն ազգային կյանքում:

Ի պատասխան ուսանողների, անդրադառնալով Հայաստանի ներքաղաքական կյանքի վերջին իրադարձություններին եւ այդ առնչությամբ եկեղեցու եւ հայոց հովվապետի հասցեին հնչող մեղադրանքներին՝ Նորին սրբությունն ասաց, որ թե՛ նախընտրական եւ թե՛ հետընտրական շրջանում եկեղեցին չբռնվեց իր պարտականությունների մեջ, սակայն կատարված քայլերն անբավարար նկատվեցին: «Եկեղեցին վերկուսակցական կառույց է, եւ բոլորը մեր եկեղեցու զավակներն են: Մենք աղոթել ենք, հորդորել ենք, ծնող ենք մեր ժողովրդի բոլոր զավակների եւ հանդարտությամբ ու խաղաղությամբ պետք է քայլեր ձեռնարկենք մեր ազգի՝ սիրո վրա հաստատված միաբանության վերականգնման համար», նշեց Նորին սրբությունը:

Ս. Մ.

Հայաստանին «դեղին» քարտ ցույց տվող ԵԽԽՎ զեկույցը՝ քայլեր ձեռնարկելու պահանջ

ԵԽԽՎ-ում Հայաստանում ժողովրդավարական ինստիտուտների գործունեության մասին բանաձեւի ընդունումից հետո լրագրողների խնդրանքով ԵԽԽՎ-ում հայաստանյան պատվիրակության ղեկավար **Դավիթ Հարությունյանը** ներկայացրեց իր մոտեցումները: Մասնավորապես, Դավիթ Հարությունյանի խոսքով, զեկույցը, որի նախագիծը «Ազգ»-ը ներկայացրել է այսօրվա համարում, անկեղծ էր եւ բալանսավորված, թեեւ որոշ դրույթների Հարությունյանն անհամաձայն է: «Կասկածում եմ, որ որեւէ մեկը հոգու խորքում բավարարված չէ ժողովրդավարության վիճակով, ուզում ենք տեսնել շատ ավելին: Ոչ միայն ուզում ենք, այլեւ պատրաստվում ենք քայլեր ձեռնարկել: Այդ զեկույցը քայլեր ձեռնարկելու մասին է»: Խոսքը իրական ժողովրդավարության մասին է:

Որոշ վիճելի դրույթների առնչությամբ Հարությունյանը նշեց, որ հայկական պատվիրակության հիմնական առաջարկները վերաբերել են հենց դրանց: Ավելին, բանաձեւը ողջամիտ է ու պետք է դառնա, ըստ Հարությունյանի, գործողության ծրագիր: «Պետք է հասկանանք մի բան. այս ամենը անում ենք ոչ թե Եվրախորհրդում հայկական պատվիրակության ձայնի իրավունքը պահպանելու, այլ մեզ համար, եւ դրա գիտակցումն էլ հնարավոր կդարձնի ամեն ինչ»: Այս կամ այն առաջարկի հետ իրագործելու կամ բարդ լինելու կապակցությամբ Դավիթ Հարությունյանը նշեց, որ դժվարը քաղաքական կամքի դրսեւորումն է, խորքային համոզմունքի առկայությունը, որ պետք է դառնանք մեր տարածաշրջանի ամենաժողովրդավարը, ավանգարդը:

Մարտյան իրադարձությունների անկախ հետաքննության պահանջի կապակցությամբ Հարությունյանը պարզաբանեց, որ դա տեղի ունեցածի պատճառների վերհանումն է, նման իրավիճակի կրկնությունը բացառելը, ընդ որում, որոշ երկրների փորձով, դա կարող է անել խորհրդարանը: Այնն դեպքում, պետք է գտնվի միջոց, որ կունենա հանրության կամ դրա մեծ մասի վստահությունը:

Հարությունյանի համոզմամբ, Հայաստանը դա պետք է անի: Քաղաքական ճնշումներն էլ կարող են լինել այն հնարավորությունը, որի միջոցով կարելի է հասկացնել, թե ինչպես պետք է անել: Միջազգային փորձագետներ ասելով էլ պետք է հասկանալ մասնագետների, որոնք հասկանում են, թե ինչ է նշանակում ուժի կիրառում զանգվածային միջոցառումների ժամանակ, թե որ պահին պետք է ուժ կիրառվի եւ որն է դրա համաչափությունը: «Ես կարծում եմ, որ այդ աջակցությունը (միջազգային փորձագետների - Ա.Հ.) հույժ կարեւոր է հենց նույն հանրային վստահությունը ստեղծելու համար եւ մենք, կարծում եմ, շատ շուտով այդ քայլը կձեռնարկենք»:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Ստրասբուրգ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- ժամը 11.00-ին ՀՀ ԳԱԱ նախագահության շենքի (Բաղրամյան 24) կլոր դահլիճում կնշվի հայտնի տնտեսագետ, դոկտոր, պրոֆեսոր Նորայր Մանասերյանի 80-ամյա տարեդարձը:
- ժամը 12.00-ին Մամուլի ազգային ակումբում «Ներքաղաքական իրավիճակը Հայաստանում» թեմայով սեմինար:
- ժամը 12.00-ին «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է Կոնստանտին Ռուբեն Թովմասյանը:
- ժամը 12.00-ին Ճարտարապետների թանգարանում, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի հովանու ներքո, տեղի կունենա կրոնական ժառանգությունների եւ սրբավայրերին նվիրված ցուցահանդես:
- ժամը 13.30-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է պատմաբան-հուշարձանագետ Սամվել Կարապետյանը: Ապրիլի 18-ին աշխարհում նշվում է հուշարձանների եւ տեսարժան վայրերի միջազգային օրը:
- ժամը 15.00-ին Ազգային պատկերասրահում, (երկրորդ հարկ, գծանկարների սրահ), տեղի կունենա Յովսէփ Կարալյանի (1897-1981) «Նռան գույնը» ֆիլմի զգեստների էսքիզների ցուցահանդեսի բացման արարողությունը:
- ժամը 15.00-ին Լրատվամիջոցների կովկասյան ինստիտուտում սեմինար՝ «Հայ-թուրքական ուսանողական փոխանակման» թեմայով:

Անդրադարձ

«Եվ դու, Աստծո՛ ժողովուրդ, ի հոգեւոր առաջնորդներին ու խաչանաներին դաստվոր ու հինիկ մի՛ եղիր, որովհետեւ դա հեզ քեզ չի պատշաճում եւ Աստծո կողմից էլ չդասվիրվեց, եւ Քրիստոսի դատաստանին ու դատավորական աթոռի մի՛ համբերանհեր, որովհետեւ Նա է իմաստաների հինիկն ու դատավորը» (Վարդան վարդապետ Այգեկցի)

Հարգելի լրագրողներ եւ ընթերցողներ

Իբրեւ հոգևոր խորագույն ցավի եւ արդար ցասումի արտահայտություն՝ դիմում եմ ձեզ: Ձեզ եմ դիմում իմ սրտրով, դիմում եմ ոչ թե լոկ դիմելու համար, այլ անվերապահորեն ընդունելու վստահությամբ: Վերջապես, դիմում եմ առանց սեթեւեթության, ինչի որ դա սեր չունի իմ խառնվածքում եւ հարիր չէ հոգեւոր կոչմանս:

27): Սիա՛ կենդանաւոր ոգին, սիա՛ մեծ պատվիրանը, սիա՛ հավիտենական փրկության առհավատչյան: Բայց ավա՜ղ, մեր անձերը պարտվել են այս ոգուց, հեռացել ենք վանել մեզանից այս մեծ պատվիրանը: Մնացած ենք դարձել եւ Սուրբ Ավետարանի աստվածաշնչյան խոսքերի վաճառական: Եվ այսպես ո՞ւր ենք գնում, ո՜վ ժողովուրդ հայոց, կանգ առ մի պահ, կանգ առ եւ ականջ դիր սուրբ առաքյալի պատգամին. «Սերը համբերող է, քաղցրաբարո է. սերը չի նախանձում, չի ամբարտավանում, չի գոռոզանում, անվայել վարմունք չի ունենում, իրենը չի փնտրում, բարկությամբ չի գրգռվում, չար բան չի խորհում, անիրավության վրա չի ուրախանում, այլ ուրախանում է ճշմարտության վրա. ամեն բանի դիմանում է, ամեն բանի հավատում է, ճշմարտես հույս է տածում, ամեն բանի համբերում» (Ա Կորնթ. ԺԳ 4-7): Տեսնո՞ւմ եք, թե

թեր զավակներ կիսում են, զաղափարական սաստիկ կռիվ տալիս: Կիճաբանության ու կռվի մեջ են ներքաշվում, կամա թե ակամա, շատ-շատեր: Չենք առարկում եւ բնական ենք դիտում այս երեւույթը: Միաժամանակ դատապարտում ենք այն բոլոր անօրինականությունները եւ բռնությունները, որոնք կատարվում են այդ ատարեցում: Դատապարտում ենք նաեւ այն բոլոր անտեղյակ արտահայտությունները, որոնք հնչում են Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հասցեին:

Վեհափառ հայրապետը կողմ ու արտահայտող է համազգային շահերի եւ իղձերի: Ուստի, իրավունք չունենք Հայոց հայրապետից քաղաքական դիրքորոշում ակնկալելու: Հայոց հայրապետը քաղաքական կողմնորոշում կարող է արտահայտել լոկ արտահին հարաբերություններում, օտարի՝ թշնամու դեմ կենաց ու մահվան պատերազմի ժամանակ:

կությունը. մի՞թե չգիտեք եւ կամ գիտենալով անգե՞տ եք մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի պատգամին՝ ուղղված իր առաքյալներին. «Ով որ ձեզ լսում է, ինձ է լսում, եւ ով որ ձեզ է անարգում, ինձ է անարգում» (Ղուկ. Ժ 16):

Պայքարե՛ք անարդարությունների ու ապօրինությունների դեմ, մասնակցե՛ք արեք հասարակական կյանքի ներպաշտպանությունը խաթարող երեւույթները, բայց առանց ատելության, չարամտության ու ատելության, առանց բամբասանքի ու հայհոյության: Հարկ կա ի վերա մեր հնազանդվելու Տեր Հիսուս Քրիստոսի փրկարար պատգամին. «Բայց ասում եմ ձեզ, որ, եթե ձեր արդարությունն ավելի չլինի, քան օրենսգետներինը եւ փարիսեցիներինը, երկնքի արքայություն չեք մտնի» (Մատթ. Ե 20):

Ցանկության դեպքում յուրաքանչյուր մեկը կարող է ամեն կերպ, հա-

Բաց նամակ Մեր մամուլին եւ ընթերցողներին

Ինչպես ամեն մի հայ քրիստոնյա, մենք նույնպես ծանրորեն մտահոգված ենք մեր երկրում 17-ամյա հանրապետության իրավիճակով: Այլեւ անհանգստացած ենք մեր հավատավոր ժողովրդի կրոնաբարոյական վիճակով:

Արդարեւ, կան խնդիրներ, կան նաեւ կենսական նշանակություն ունեցող հարցեր, որոնք, հարկավ, սպասում են իրենց արդար եւ օրինական լուծումներին: Գիտակցում ենք, որ քաղաքական լուրջ պայքար է ընթանում, եւ ընդդիմությունն ու իշխանությունները քաղաքական կողմնորոշում ու վերաբերմունք են ակնկալում: Ակնկալություններ, որոնք, դժբախտաբար, չունեն եւ ոչ մի խստություն: Թե՛ ընդդիմությունը, թե՛ իշխանությունը գործում են բացարձակապես սեփական՝ հասկացական ճշմարտությամբ եւ հաշվի չեն նստում գերագույնի, միակի ու անփոխարինելի՝ պատմական ճշմարտության հետ, ինչը ծնավորվել ու բյուրեղացել է դարերի հոլովույթում:

Միաժամանակ, իմ այս սրտաբուխ խոսքը շարադրում եմ ունկնդրելով այդ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆԸ, ում անբարբառ պատգամը լսելի է միմիայն մեր սրբազնասուրբ եկեղեցիներում, մեր հավատքի ամրոցներում:

Արդ, ինչ է կատարվում մեզ հետ: Ինչո՞ւ ենք մոլորվել: Մի՞թե չենք կարող ողջախոհաբար գործել ու խոսել, եւ մեր արդար գործին ու ասելիքին չարություն չխառնել: Սուրբգրային վկայություններ ենք կատարում, սակայն միաժամանակ մոռանում Աստվածաշունչ մատյանի ոգու դեմ՝ «Սիրի՛ր սիրես քո Տեր Աստծուն քո ամբողջ սրտով եւ քո ամբողջ հոգով եւ քո ամբողջ զորությամբ եւ քո ամբողջ մտքով, եւ սիրի՛ր սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը» (Ղուկ. Ժ

ուն է իրական, աստվածային սերը: Տեսնո՞ւմ եք, թե որքա՜ն ենք հեռացել այդ առաքինությունից: Այլեւ հարել ենք ամբարտավանությանը եւ համընդհանուր կերպով արտահայտվում: Մոռացել ենք բնական պատկառանքն ու ողջախոհ ակնածանքը: Ինչպե՞ս կարող է ողջախոհ եւ հարազատ զավակն անվայել ու անպարկեշտ խոսք ասել իր ծնողի հասցեին: Ինչո՞ւ ենք մոռանում Աստծո ասքեւ՝ թանձրանալով ու հայհոյելով քրիստոնեաների մեր եկեղեցում եւ աստվածային Ամենայն հայոց հայրապետին: Ինչո՞ւ ենք եկեղեցին ընդգրկում քաղաքական կուսակցության, իսկ Ամենայն հայոց հայրապետին՝ կուսակցական գործչի հետ: Մի՞թե չենք հասկանում, որ Հայոց եկեղեցին հայ ժողովուրդն է, իսկ Ամենայն հայոց հայրապետը՝ հոգեւոր հայրը համայն հայության: Արդ, ինչպե՞ս կարող է Վեհափառ հայրապետը խտրականություն դնել իր հարազատ զավակների մեջ: Ամենայն հայոց հայրապետի հոգեզավակներն են եւ ընդդիմության, եւ իշխանության անխտիր բոլո՛ր ներկայացուցիչները: Սակայն այս երկուսի միջեւ կան գերագույն արժեքներ՝ մեր Սուրբ Հայրենիքը եւ մեր Պետականությունը: Եվ այս արժեքները վեր են ամենից եւ ամեն ինչից: Հետեւաբար, Ամենայն հայոց հայրապետը՝ ով մարմնավորում է միաժամանակ բոլոր կաթողիկոսներին, չի՛ կարող, պարզապես իրավո՛ւնք չունի թիկունք դարձնելու հայրենիքի եւ պետականության կոչին: Կոչ, որը լսելի է միայն աստվածակառույց Սուրբ Էջմիածնում՝ համայն հայության սրտում: Կոչ, որը երբեւէ անձնավորված եւ ժամանակի մեջ պարփակված չէ:

Քաղաքական պայքարում պայքար է գնում: Միեւնույն ազգի սա-

Ծանրագույն օրեր ապրեցինք: Սպառնող էինք ամենևս: Բայց մեր մտահոգությունը բնավ չի՛ կարող համեմատվել Ամենայն հայոց հայրապետի հոգու տագնապին: Լուռ էր Հայոց հայրապետը: Բայց այդ լռությունն իբրեւ անմռունչ հեծություն երկնքի դռներն էր բախում եւ իմաստություն հայցում հայրենի իշխանություններին ու հարազատ ժողովրդին: Աղոթում էր Ամենայն հայոց հայրապետը Հայաստանի եւ հայության անվտանգության համար: Աղոթում էր եւ վստահ էր, որ իր զավակները ողջախոհ են, խաղաղարար եւ հավատավոր: Սակայն կատարվեց անկանխատեսելին... Հավիտենական հանգիստ եւ օրհնություն ողբերգական իրադարձությանց բոլոր զոհերի հոգիներին:

Սգում էր Ամենայն հայոց հայրապետը կորուստն իր զավակների: Եվ ինձ՝ անարժան ծառայիս ընձեռվեց դառնալու բարձրանց Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ սրբալույս հայրապետի եւ հայրապետական վեհափառ օրհնությունն ու հայրական մխիթարությունը փոխանցելու զոհված հայորդիների ընտանիքներին ու մերձավորներին: Եվ ահա, ականատես լինելով ազգիս Վեհափառ հայրապետի հառաչանքին, այլեւ խաչակերպված Վեհիս եկեղեցաշեն ու ազգանվեր գործունեությամբ, ինչպես լռեն եւ համդուրժեն:

Ես մեկն եմ այն բյուրավոր հայերից, ովքեր սիրում են իրենց հոգեւոր ծնողին եւ ողջակերպ ակնածանք տածում առ սրբազնագույն հայրապետն Ամենայն հայոց: Արդ, ինչո՞ւ եք վիրավորում ինձ, հոգեւորական իմ եղբայրների եւ բյուրավոր հավատացյալների ողջակերպ զգացմունքները: Ինչո՞ւ եք ձեր անձի վրա կուտակում Աստծո արդար ու սաստիկ բար-

նիրավի վասաքանել ու հայհոյել, սակայն ողջախոհ քանականությունը պետք է ուղղորդի զգացմունքները, այլապես կվերանա տարբերությունը բանական եւ անբան արարածների:

Մենք, որ վերստին ծնվել ենք մեր սուրբ տաճարների մկրտության լույս ավազաններից եւ սրբալույս մյուռոնի դրոշմով մեր ճակատներին ստացել ենք սուրբ նշանը՝ հարազատ որդիներն ենք դարձել Առաքելական մեր Սուրբ եկեղեցու եւ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի. ուստի մնացե՛ք որդիական սիրո եւ ակնածանքի ամուրության մեջ եւ չօտարանանք մեր հավատքի կյանքից: Անհամաձայնությունները պարկեշտությամբ հայտնենք եւ մեր անդավաճան խոսքերով բարեխոս հայորդիների գալիքականության պատճառ չդառնանք. «Վա՜յ աշխարհին՝ գայթակղությունների պատճառով. գայթակղություններ պետք է որ գան, բայց վա՜յ այն մարդուն, որի միջոցով կգա գայթակղությունը» (Մատթ ԺԸ 7):

Մնում ենք աղոթող մեր ազգի ու հայրենիքի խաղաղության, մեր Սուրբ եկեղեցու անսասանության ու պայծառության եւ Ամենայն հայոց սրբազնագույն հայրապետի կենաց արեւշատության համար:

«Իմ սիրելի՛ եղբայրներ, իմացե՛ք այս բանը, թող ամեն մարդ արագ լինի լսելու մեջ, ծանր՝ խոսելու մեջ եւ ծանր՝ բարկանալու մեջ, որովհետեւ մարդու բարկությունն Աստծո արդարությունը չի կատարում: Ահա թե ինչու, դեն գցելով ամենայն աղտեղություն եւ չարիքի ավելցուկ, հեզությամբ ընդունեցե՛ք ձեր մեջ սերմանված խոսքը, որ կարող է փրկել ձեր հոգիները» (Հակոբ. Ա 19-21). ամեն:

ՍԵՊՈՒՀ ԵՊՍ. [illegible]

Նամակ՝ երբեմնի «վսեմաշուք նախագահին»

Հեղինակային շիկացած օրջանում, երբ հայաստանյան հեռուստաընկերություններն ու մամուլի զանազան ակումբները հյուրընկալում էին ամենատարբեր հոգեւորականների, ովքեր ցերեկավոր փորձում էին բացատրել հավատավորության հոգեբանությունը, ականջս վերհիշում էր 80-ականների վերջերի համահայկական Կաթողիկոսի ու ծառաների, որ այս ամենից քաղաքական պատկերի հոտ է գալիս: Սակայն վերջին օրջանում որոշ լրատվամիջոցների հայհոյախառն հրապարակումները սկիզբ են դնում ավելին, որ որեւէ միջամտության կարիք, այնուամենայնիվ, կա: Խոսքը մասնավորապես վերաբերում է Ամենայն հայոց կաթողիկոսի ու իբրեւ հետեւանք՝ ողջ Հայ եկեղեցու դեմ սկսված արշավին, որի վերջը կարծես չի երեւում, ինչպես դեռ չեն երեւում դրա արմատի հետեւանքները:

Ձեզ բացառում որեւէ հնարավորություն նաեւ ազգային եկեղեցու նկատմամբ, սակայն նորվում եմ, երբ դրա հիմնում պատեհապաշտությունն ու քաղաքական առեւտուրն են՝ երկակի ստանդարտների կիրառմամբ: Այլ կերպ չես բնութագրի դեռեւս Ազատության հրապարակից հնչող այնպիսի հեռուստաշ շահարկումներ, ինչպիսիք էին հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեպքերի հետ կաթողիկոսական ընտրության որեւէ շաղկապումը: Ձեզ սատարող մամուլում իրենց ճշմարիտ հավատացյալ համարող մի խումբ մարդկանց՝ կաթողիկոսի հրաժարականի պահանջով կոչի հրապարակումը եւ ի վերջո բոլոր այն անպարկեշտ արտահայտությունները, որ շարունակվում են հնչել ու հնչել:

Նման հրապարակումների հեղինակներին կարող է օգնել հոգեբանը, ոժվար է ասել: Բայց ուզում եմ

հավատալ, որ հայհոյախոսներին կարող եք սաստել Դուք: Ուզում եմ հավատալ անգամ այն բանից հետո, երբ մարտի 1-ին մերժեցիք Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հետ հանդիպումը, ի տես աշխարհի ցուցադրելով, որ պետության նախագահի պաշտոնին հավակնող անձի համար Հայ եկեղեցին ու նրա գահակալն այլեւս որեւէ «ֆակտոր» չեն: Օգտագործում եմ Ձեր իսկ օգտագործած բառը, որովհետեւ մարտի 11-ին հրավիրած մամուլի ասուլիսում, երբ ոչ հոգեւոր իշխանության, արդ գոնե քաղաքական երկխոսության վերաբերյալ հարցի առնչությամբ պատասխանել էիք. «... Երբ քաղաքական ֆակտոր կա, քաղաքական ֆակտորի հետ պետք է խոսես, պետք է հաշվի նստես: Ես 5 տարի չեմ ընդունելու Սերժ Սարգսյանի լեգիտիմությունը, բայց դա չի նշանակում, որ ես նրա հետ չեմ

խոսի: Կա մարդ, իշխանություն ունի, լծակներ ունի, ո՞նց կարող ես անտեսել»:

Ուզում եմ հավատալ, որովհետեւ հիմնրդ եք ականատես եղել, թե ինչպես Ձեր իսկ իշխանության օրերին, Ձեզ մերժելով, նույն հասարակությունը ինչպես կարող էր դատափետել երջանկահիշատակ կաթողիկոսին միայն այն բանի համար, որ հանրապետության առաջին դեմքին դիմելիս օգտագործել էր «վսեմաշուք» բառը:

Ուստի, երբեմնի «վսեմաշուք նախագահ», գործի դրե՛ք Ձեր ունկնդրելի հայերենը՝ վերջ տալու համար Ձեր իսկ զինակիցների հայհոյախոսությանը:

Թե չէ, երբեմն սկսում եմ կասկածել հիվանդագին պահեր ապրել, վերհիշելով խորհրդային գրաքննության տարիները:

[illegible]

«Հայռուսգազարդը» եկամուտի լավ աղբյո՞ւր է գտել

Մասնավորապես ապրիլին նախորդ ամսվա վարձավճարների հաշիվը ներկայացնելիս «Հայռուսգազարդը» բաժանորդներին է մատուցել այսպես կոչված հեռզնարական անակնկալ՝ նախորդող երկու տարվա ներտնային սպասարկման վարձավճարների տեսքով: Թե ինչու հասկացվեց երկու տարվա եւ ինչու հասկացվեց հիմա՝ շուրջ երկու տարի անց, մնում է գուշակել, քանզի պարզ չէ, թե ինչու պետք է վերջինս երկու տարի սպասեր հավաքելու այն գումարները, որոնք իր ծառայության, իրականում՝ չծառայության վարձն են: Թեեւ առաջին հայացքից այդ գումարը այնքան էլ մեծ չի թվում՝ տարեկան 5700 դրամ՝ բնակարանում գազի երկու սարքավորում ունենալու եւ 2400 դրամ՝ մեկ սարքավորման դեպքում, սակայն փաստ է, որ հաշվարկի մեկնարկային ժամկետ ունենալով 2006-ի մարտը, «Հայռուսգազարդը» իր հաշվարկների մեջ ներառել է նաեւ այն ժամանակահատվածը, որի համար, ըստ էության, բնակիչները վճարել են գազի ներտնային սպասարկում իրականացնող «Ալլիդ» ՍՊԸ-ին, որի հետ եւ 2006-ի մայիսից 1 տարի ժամանակով կնքվել են պայմանագրեր, ստվել վճարման կտրոններ: Խնդրի հանգամանքները եւ գործարքի ծավալներն ուսումնասիրած Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը, ի նպաստ հանրապետի տուժած հազարավոր գազասպառողների, կայացրել է որոշում, որով «Հայռուսգազարդին» պարտավորեցնում էր բնակիչների համար իբրեւ սպասարկման վարձ նորից չվերահաշվարկել «Ալլիդ» ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրային եւ, ըստ էության, վճարված ժամանակահատվածի համար, քանզի այդ ժամանակամիջոցում իսկապես էլ «Հայռուսգազարդը» սպասարկում չի իրականացրել, այլապես ինչու 2006-ի պարտքերը բարեխղճություն չունեցավ գոնե 2007-ին հավաքելու, երբ բոլորին է հայտնի, որ սպասարկման որեւէ վարձ՝ լինի գազի թե մեկ այլ ծառայության դիմաց, չվճարելու դեպքում անմիջապես կդադարեցվի սպասարկումը:

Հիմա դուք հաշվարկե՛ք, թե հարյուրավոր կամ գուցե հազարավոր գազ սպառողների՝ «Ալլիդին» վճարած 3000-ական դրամների հանրագումարը ում գրպանում է հանգրվանել: Կար այդ կազմակերպությունը, ուներ իրավաբանական գրանցում եւ եթե նրա գործունեությունը իրավական առումով անօրինական էր, թող համապատասխան մարմինները զբաղվեին՝ պարտավորեցնելով վերջինիս հետ վերադարձնել սպառողների գումարը, որը տեղի չի ունեցել: Եթե «Հայռուսգազարդը» համաձայն չէր Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի որոշմանը, թող իր խալյն աներ ոչ թե անօրինական՝ սպառողների եւ հանձնաժողովի որոշման դեմ դատարանի գործելով, ինչպես երեւում է՝ մտածելով, որ սպառողների մի զգալի մասն, այնուամենայնիվ, զլխացավանքից հեռու նորից կվճարի սուտ սուփուս, իսկ վճարել չցանկացողներին կոպտարտարի դիմում գրել, կցել 2006-ին «Ալլիդի» տված պայմանագիրը եւ կտրոնը, մեկը կպահեր այդ կտրոնը, խանը՝ ոչ: Մինչդեռ «Ալլիդին» պետք է պարտավորեցվեր գոնե իր հետ պայմանագիր ստորագրածների ցանկը տրամադրել «Հայռուսգազարդին», եթե, իհարկե, չի արվել, եւ եթե վերջինս չունի այն: Պարզապես այս վիճակը՝ դիմում-կտրոնով եւ ամեն մի պարզաբանման համար աշխատակիցների անհարգալից բղավոցներով, ծեծ է տալիս «անփորձ» նստած «Հայռուսգազարդի» Երեւանի գազամատակարարման սպասարկման մասնաճյուղին:

[illegible] ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Թուրքական խորհրդարանի հանձնաժողովը հավանություն տվեց 301-րդ հոդվածի փոփոխության առաջարկին

Առաջարկվող փոփոխությունները էլ հիմք են տալիս ասելու, որ «լեռը մուկ ծնեց»

Ապրիլի 16-ին Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի ելույթների ժամանակ արդարադատության հանձնաժողովը հավանություն տվեց թուրքական քրեական օրենսգրքի 301 եւ 305-րդ հոդվածներում փոփոխություններ նախատեսող օրինագծին: Թեեւ հանձնաժողովի նիստը եղել է դռնփակ, այդուհանդերձ թուրքական մամուլն ու հատկապես CNN-Turk-ը քննարկումների մասին ուշագրավ տեղեկություններ հաղորդում են:

Մինչ տեղեկություններին անդրադառնալը, նախ պետք է պարզել, թե դրանք ինչ փոփոխություններ են, իսկ պարզելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հոդվածների բովանդակությունը: Քրեական օրենսգրքի ուժի մեջ գտնվող 301-րդ հոդվածի համաձայն. «Թուրքական ինքնությունը, հանրապետությանը կամ Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովին հրապարակավ նվաստացնող յուրաքանչյուր ոք պատժվում է 6 ամսից մինչեւ 3 տարի ազատազրկմամբ: Եթե թուրքական ինքնության նվաստացումը կատարվում է արտասահմանում, ապա պատժաչափը ավելացվում է 1/3-ով»: Իսկ 305-րդ հոդվածը նախատեսում է. «Ազգային հիմնական շահերի դեմ գործելու միջոցով օտարերկրացիներից եւ արտասահմանյան կառույցներից ուղղակի կամ անուղղակի անձնական նպատակներով քոչ ստացող քաղաքացին պատժվում է 3-10 տարի ազատազրկմամբ: Դատավարությունը կատարվում է արդարադատության նախարարի թույլտվությամբ»:

301-րդ հոդվածի առաջադրվող տարբերակի համաձայն. «Թուրք ազգին, Թուրքիայի Հանրապետությանը, Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովին, կառավարությանը եւ պետության իրավական մարմիններին հրապարակավ նսեմացնող յուրաքանչյուր ոք պատժվում է 6 ամսից 2 տարի ազատազրկմամբ»: Այդ ընթացքում 305-րդ հոդվածի բովանդակությունը նույնությամբ պահպանվում է, պարզապես հոդվածը խախտողների նկատմամբ հետապնդման կատարումը արդարադատության նախարարի փոխարեն պայմանավորվում է հանրապետության նախագահի թույլտվությամբ:

Եթե ուժի մեջ գտնվող 301 եւ 305-րդ հոդվածների ձեւակերպումները ու առաջարկվող փոփոխությունները համադրենք, ապա կհանգենք «լեռը մուկ է ծնում» եզրակացության, որովհետեւ առաջարկում «թուրքական ինքնություն» բառակապակցությունը փոխվել է «թուրք ազգ» արտահայտությամբ: Իսկ 305-րդում հետապնդումն ընդամենը պայմանավորվում է ոչ թե արդարադատության նախարարության, այլեւ երկրի նախագահի թույլտվությամբ: Թերեւս միայն հոդվածների խախտման համար նախատեսվող պատժաչափը 3-ից կրճատվում է 2 տարով:

Այսինքն, փոփոխության դեպքում էլ, 301-րդ հոդվածով կարելի է նույնքան քրեական գործ հարուցել Թուրքիայում, որքան վերջին 5 տարիներին հարուցվել էր 6745 քաղաքացիների դեմ, որոնցից 745-ը դատապարտվել են: Ընդ որում, Մեջլիսի ելույթների ժամանակ արդարադատության հանձնաժողովի նիստում քննարկումների մասնակից ընդդիմադիր Ժողովրդա-հանրապետական եւ Ազգայնական շարժում կուսակցությունների ներկայացուցիչները կտրուկ հակադրվել են 301 եւ 305-րդ հոդվածներում իշխող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության ներկայացրած փոփոխությունների առաջարկին:

Ավելին, Ազգայնական շարժում կուսակցության ներկայացուցիչն ասել է. «Թուրքական ինքնությունն իր մեջ ներառում է 5000 տարվա համաթուրքական պատմություն եւ մշակույթ ունեցող մարդկանց, այլ ոչ թե 21-րդ դարում ստեղծված պետության քաղաքացիներին»: Իսկ Ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության ներկայացուցիչը կարծիք է հայտնել, որ փոփոխությունները հակասում են երկրի գործող սահմանադրությանը: Շատ երեւույթին նա նկատի է ունեցել այն, որ սահմանադրության 35-րդ հոդվածը թուրք է համարում բոլոր նրանց, ովքեր Թուրքիայի քաղաքացիներ են, անկախ էթնիկ պատկանելիությունից:

Թերեւս դա է պատճառը, որ Մեջլիսի վերոհիշյալ հանձնաժողովի իրական «Ժողովրդական հասարակարգ» կուսակցության ներկայացուցիչը պահանջել է ոչ թե վերանայել, այլ չեղյալ հայտարարել թուրքական քրեական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածը: Այնուհետեւ նա ավելացրել է. «Երբեւէ չեմ տեսել, որ այս երկրում գեթ մեկ անգամ դատապարտվեն քրդերին, լազերին, չերքեզներին նսեմացնողները: Որեւէ քրեական գործ չի հարուցվել նրանց դեմ, ովքեր քրդերին համարում են «սասանյան ծնունդ», իսկ հայերին վիրավորում են «հայի վաստակ» արտահայտությունը օգտագործելով իբրեւ հայհոյանք»:

Թուրքական քրեական օրենսգրքի 301 եւ 305-րդ հոդվածներում փոփոխություններ նախատեսող օրինագիծն այսօր կքննարկվի նաեւ Մեջլիսի արդարադատության հանձնաժողովում: Ամենայն հավանականությամբ, այս հանձնաժողովը եւս հավանություն կտա առաջարկվող փոփոխություններին: Հավանական է, որ Մեջլիսի լիագումար նիստը առաջիկա շաբաթվա ընթացքում հաստատի օրինագիծը, որովհետեւ իշխող «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը օրինագծի հաստատման համար անհրաժեշտ տեղեր ունի թուրքական խորհրդարանում:

[illegible]

ԱՄՆ գերագույն դատարանը վերականգնեց ներարկումով մահապատիժը

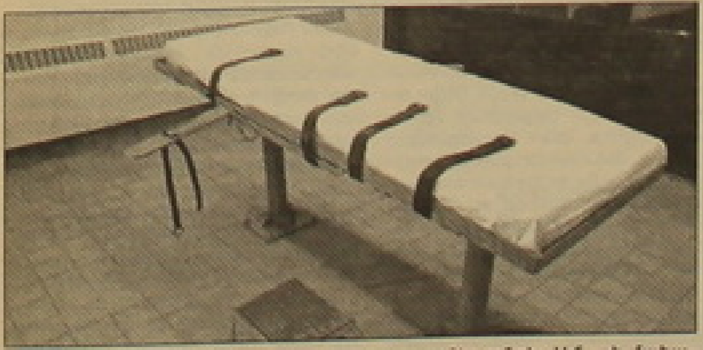

Մահապատժի ամերիկացի հակառակորդների համար պարտություն կարելի է համարել ԱՄՆ գերագույն դատարանի երեկվա վճիռը, ըստ որի ներարկումով իրականացվող մահապատիժը «դաժան պատժամիջոց չէ» եւ չի հակասում երկրի սահմանադրությանը:

Այդպիսով ԱՄՆ-ում վերականգնվում են մահապատիժները, որոնք վերջին 6 ամիսներին ի կատար չէին ածվում՝ մինչեւ մի շարք մահապարտների հայցերի առթիվ դատավճռի կայացումը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ գերագույն դատարանը երեկ Քենթուկիի նահանգին թույլատրել է վերսկսել ներարկումով մահապատիժները: Նույնը վերաբերում է մահապատժի կողմնակից մյուս նահանգներին:

2007-ի աշնանը դատարանին հայց ներկայացրած մի քանի մահապարտներ պնդել էին, թե մահաբեր ներարկումները «դաժան եւ անսովոր» պատժամիջոց են, որը հակասում է երկրի սահմանադրությանը եւ խախտում մարդու իրավունքները:

ԱՄՆ-ում մահապատիժը կիրառվում է 38 նահանգներում, որոնցից 37-ում ի կատար է ածվում ներարկման միջոցով: Միայն Նեբրասկայի նահանգն է, որ մինչեւ օրս չի հրաժարվել էլեկտրական աթոռից:

Ներարկումային մահապատժի հակառակորդները պնդում են, թե ներարկումը տառապալի մահ է առաջացնում: Ներարկվող խառնուրդի մեջ, բացի կենսական օրգանները կաթվածահար անող նյութերից, կա անզգայացնող նյութ, որը երբեմն անարդյունավետ է գործում:

Նավթի գինը 115 դոլարի հասավ ԱՄՆ-ում դրա պաշարների նվազման պատճառով

Ընթացիկ շաբաթն աշխարհի սակարաններում սկսվեց նավթի աննախադեպ բարձր գնով: Երեքշաբթի օրը Նյու Յորքում մեկ բարել ընտիր նավթը վաճառվում էր 114 դոլարով, իսկ չորեքշաբթի օրը հասեց 115 դոլարի սահմանագիծը, բայց երեկոյան իջավ 114, 93-ի: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ երեկ վաճառքի մայիսյան գործարքները կնքվել են մեկ բարելը 115,14 դոլարով:

Ինչ վերաբերում է Brent մակնիշի նավթին, դրա մեկ բարելի գինը հասել է 112,79 դոլարի:

Այս ռեկորդային գների պատճառը ԱՄՆ-ում նավթի պահեստարանների պաշարների անսպասելի կրճատումն է վերջին շաբաթվա ընթացքում: Մինչ փորձագետները կարծում էին, որ պաշարների կրճատումը կկազմի 1,8 մլն բարել, պաշտոնապես հայտարարվեց, որ կազմում է 2,3 միլիոն, եւ որ ԱՄՆ-ում նավթի պաշարների ընդհանուր ծավալն այժմ 313,7 մլն բարել է:

Վերջին թանկացումների վրա որոշ չափով ազդեց նաեւ էներգիայի միջազգային գործակալության այն հայտարարությունը, թե Ռուսաստանն այս տարի կրճատել է նավթի արդյունահանումը: «Ֆիգարո» թերթը նշում է, որ վերջին տասը տարում Ռուսաստանն առաջին անգամ է կրճատում նավթարդյունահանման ծավալները:

ՎՐԱՍՏԱՆ-ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Եվրոպան «մտահոգ» է Սուխումի եւ Ցխինվալի հետ Մոսկվայի կապերի ամրապնդումից

Եվրամիությունը մտահոգություն է արտահայտել Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի հետ կապերն ամրապնդելու Ռուսաստանի ղեկավարության որոշման կապակցությամբ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ ՆԱՏՕ-ն իր հերթին Մոսկվային կոչ է արել ձեռնպահ մնալ նման քայլերից:

Եվրամիության արտաքին քաղաքականության գծով ներկայացուցիչ Խավիեր Սոլանայի մամլո քարտուղարը նշել է, որ ԵՄ-ը միշտ պաշտպանել է Վրաստանի տարածքային ամբողջականությունը: Սուխումի եւ Ցխինվալի հետ կապերը խորացնելու վերաբերյալ ՌԴ կառավարությանը նախագահ Վլադիմիր Պուտինի տված հանձնարարությունը մտահոգություն է պատճառել Եվրամիությանը, նշել է Սոլանայի մամլո քարտուղարը, ավելացնելով, որ Վրաստանի նախագահ Սաակաշվիլին ստեղծված իրավիճակի առթիվ երկյուղներ է արտահայտել Սոլանայի հետ ունեցած հեռախոսազրույցի ժամանակ:

Իր հերթին ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Յաապ դե Հոոպ Սխեֆերը ՌԴ իշխանություններին խնդրել է հրաժարվել Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի հետ կապերն ամրապնդելու մտադրությունից, իսկ Վրաստանին զսպվածության կոչ է արել:

Պուտինը ՌԴ կառավարությանը մասնավորապես հանձնարարել է Աբխազիայում եւ Հարավային Օսիայում ապրող ՌԴ քաղաքացիների շահերից ելնելով՝ ճանաչել դրանց «իշխանության փաստական մարմինների» տված մի շարք փաստաթղթեր եւ «առարկայական օգնություն» ցույց տալ չճանաչված հանրապետությունների բնակչությանը:

Թբիլիսիում Մոսկվայի գործողությունները բնութագրել են որպես «Վրաստանի երկու տարածաշրջաններ բռնակցելու» փորձեր եւ «միջազգային իրավունքի բոլոր նորմերի խախտում»: Սակայն Վրաստանում ՌԴ դեսպան Վյաչեսլավ Կովալենկոն ասել է, որ Մոսկվայի նախաձեռնությունը երկկողմ հակամարտության տարրեր չի պարունակում: «Այդ շրջաններում ապրում են ՌԴ քաղաքացիներ, ուստի մեզ հետաքրքրում է, թե ինչ է տեղի ունենում այնտեղ տարածքում», ընդգծել է դեսպանը:

[illegible] ԲԱՄԲԱՍԱՆՔՆԵՐ

Ով ում է սիրում Ռուսաստանում

Իր գահակալման ութ տարիների ընթացքում Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի ընտանիքի մասին ռուսական ԶԼՄ-ներում չհրապարակվեց ոչ մի սկանդալային նյութ: Կարելի է պատկերացնել՝ ինչ գին կունենար նրան պախարակող կամ մերկացնող որեւէ փաստ Արեւմուտքում, որտեղ հատկապես չեն հանդուրժում նրան այն բանի համար, որ ի տարբերություն Ելցինի, երկրորդ նախագահը ոտքի կանգնեցրեց արդեն գրպանված երկիրը: Ճիշտ է, մի քանի ամիս առաջ երեւացին հրապարակումներ, որ իբր Պուտինը Ռուսաստանի ամենահարուստ մարդն է եւ տնօրինում է մոտ 40 մլրդ դոլար կարողություն: Սակայն նա ինքը հրապարակայնորեն հեգնանք արտահայտեց այդ կապակցությամբ:

Սակայն, երեւում է, Արեւմուտքում չեն հաշտվում այն իրողության հետ, որ գիջելով գահը, Պուտինն այնուամենայնիվ մնում է երկրի ամենաազդեցիկ քաղաքագետը: Ահա եւ «Ռեպուբլիկա» թերթը տեղեկացնում է, որ այս տարվա փետրվարին, իբր, Պուտինը գերգաղտնի պայմաններում բաժանվել է իր կնոջից՝ Լյուդմիլայից: Եվ գիտե՞ք ինչու: Որպեսզի ամուսնանա գեղարվեստական մարմնամարզության օլիմպիական չեմպիոնուհի 25-ամյա Ալինա Կաբաեւայի հետ: Պարզվում է, ըստ թերթի, որ Ֆրանսիայի նախագահ Սարկոզիի սկանդալային ամուսնությունը Ռուսաստանում կանխակալ կերպով լայնորեն քննարկվեց Պուտինի համար հող նախապատրաստելու նպատակով:

Որ Ալինա Կաբաեւան իրոք եզակի գեղեցկուհի է, կարող է հաստատել ռուսաստանցի ամեն մի տղամարդ: Նա նաեւ հասարակաց սոփանքի մարմնացում չէ, ինչպես, օրինակ, Քսենյա Սոբչակը, որ դարձել է մարդկանց աչքի փուշը: Բայց թե ինչո՞ւ անձնական կյանքում անբասիր վարկ շահած Պուտինը հենց Կաբաեւային է ընտրել իր սրտի թագուհի, չի պարզաբանված:

Մնում է սպասենք, որ իր մամուլի ասուլիսներից մեկում Պուտինն ինքը պատասխանի այդ հարցին: Կամ՝ Ալինա Կաբաեւան:

ՌՈՒԲԵՆ [illegible]
Մոսկվա

Աբբասը զինադադարի կոչ արեց Իսրայելին

Տանկային զոհեր Գազայում

Պաղեստինյան ինքնավարության նախագահ Մահմուդ Աբբասը, որը ներկայումս Մոսկվայում է գտնվում նախագահ Վլադիմիր Պուտինի հետ ապրիլի 18-ին Մերձավոր Արեւելքի իրավիճակը քննարկելու նպատակով, երեկ Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտում ելույթ ունենալով՝ զինադադարի կոչ է արել Իսրայելին: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ Աբբասին շնորհվել է ինստիտուտի պատվո դոկտորի կոչում:

Իր ելույթից հետո Աբբասը ուսանողների առջեւ հանդես է եկել Մերձավոր Արեւելքի իրադրությանը նվիրված դասախոսությամբ:

Իսրայելին ուղղված զինադադարի առաջարկը պատահական չէ: Գազայի հատվածում վերջին երկու օրերին իրավիճակը կտրուկ սրվել է: BBC-ի տվյալներով, միայն չորեքշաբթի օրը իսրայելական ռազմօդանավերի հարվածներից զոհվել են 15 պաղեստինցիներ, այդ թվում՝ 5 երեխաներ: Օդուժի հարվածներին հաջորդել է պաղեստինյան «Համաս» խմբավորման եւ Իսրայելի զինվորների փոխհրաձգությունը: Հաղորդվում է, որ սպանվել են Իսրայելի 3 զինծառայող եւ «Համասի» 4 զոհված:

Գազայի հատվածում պատերազմական պայթյունից զոհվել է Ռոյթեր գործակալության օպերատորը՝ 23-ամյա պաղեստինցի Ֆադել Շանայան: Նրա նկարահանած վերջին կադրերում երեւում է, թե ինչպես կրակ է բացում իսրայելական տանկերից մեկը:

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Պան Գի Մունը մտահոգություն է արտահայտել Գազայում իրադրության վատթարացման կապակցությամբ եւ զսպվածության կոչ է արել հակամարտ կողմերին:

Արվեստագետը շվարած է, ժամանակը՝ ագրեսիվ միջակությա՞նը

Վերջին տարիներին ուրախալի երեւույթներ չարձանագրող հայաստանյան թատերարվեստում արդեն երկու տարի լուրջ աշխուժություն է նկատվում, անգամ հաջողություններ կան, ըստ ռեժիսոր Միխայել Պողոսյանի: Ռեժիսոր, ռեժիսոր Վիգեն Չալդրանյանի կարծիքով էլ առկայություններ կան, հաջողություններ՝ ոչ. մշակութային մեծ հաջողություններ ունեցած ազգը կույր չպիտի բավարարվի: Գոյության իրավունք ունի ստեղծագործության յուրաքանչյուր տեսակ՝ ընտրելու հնարավորությունը հասարակությանը պետք է թողնել եւ հանդիսատեսից պետք է սովորել ամեն ինչ բացի ճաշակից: Սա Պողոսյանի կարծիքով, իսկ Չալդրանյանը գտնում է, որ երբ ունենք էլիտար հասարակություն, ապա պետք է ունենանք նաեւ էլիտար ճաշակ, առանց մեկի, մյուսի մասին խոսելն ավելորդ է: Այսպես երեկ «Հայելի» ակումբի հյուրերը գնահատեցին թատերարվեստում առկա վիճակը ու անելիքները եւ ներկայացրին իրենց վերջին գործերը:

Վիգեն Չալդրանյանը՝ նոր ներկայացում, Միխայել Պողոսյանը նոր ֆիլմ են հղացել: «Վերջին մասսիրան» կոչվում է ներկայացումը եւ «Բարի գալուստ»՝ ֆիլմը: Ներկայացումը բեմադրվել է դրամատիկական թատրոնում՝ Գուրգեն Խանջյանի եւ Վիգեն Չալդրանյանի հեղինակած գործի հիման վրա եւ վերջինի անձնական ներդրումներով: Ֆիլմը նկարահանվել է Միացյալ Նահանգներում պատահաբար Ռուբեն Պատալյանի ֆինանսավորմամբ եւ ի տարբերություն «Բարի գալուստ» ներկայացման, որում արծարծվում էին հայերին այս ու այն երկրացիների բաժանելու խորությունն ու դրա հետեւանքները, իսկ ֆիլմն անդրադառնում է տեսակի կորստին՝ հայ երիտասարդ արդեն 4 տարի անտեր կացի է: Վիգեն Չալդրանյանի ներկայացման դրվագները հաջողությամբ արդեն կայացել է: Միխայել Պողոսյանի ֆիլմը դեռ ձոնապահվում է, դիտեցնում Հայաստանում եւ Միացյալ Նահանգներում կլինի հոլսեպտերին: «Վերջին մասսիրանի» եւ «Բարի գալուստի» կերպարները ժամանակակից են, ասենք՝ աղխակյան:

Չմեծարկանում սրանով ավարտվեց ասուլիսի մշակութին առնչվող մասն ու սկսվեց պարզաբանման հարցերը, որ մեղադրական ընդհանուր նալող հարցերով նախաձեռնեցին լրագրողները՝ պարզելու թե վերջին իրադարձություններին ինչու՞ չեն անդրադառնում մշակութականները ու արվեստագետներն իրենց ստեղծագործություններում եւ ո՞րն է նրանց քաղաքացիական դիրքորոշումը: Երկու բանախոսներն էլ, իրավամբ դեմ լինելով մեղադրական տոնայնությանը, ընդգծեցին, որ աստիճանական պետք է ճշմարտի, ապա միայն արվեստի արտահայտություն սպասել: Իսկ մարտի 1-ի իրադարձությունների արձագանքը բանախոսները բացատրեցին բարոյականով. «Մեր խաղաղից սերը գնաց ու եկավ ատելությունը: Սկսեցինք խառնել ճշմարտությունը ոչ թե հանուն, այլ ընդդեմ, ինչը արվեց նաեւ Ազատության հրապարակում», հավելեց գնահատական սկեց Վիգեն Չալդրանյանը: Միխայել Պողոսյանի գնահատականով էլ. «Մեր խաղաղից գնացել են բարոյական արժեքները, միտ մակաս կա՝ իրար նայում ու չենք տեսնում: Բոլորս ենք այս իրականության հեղինակը: Տասը տարի լռությունից հետո չէր կարող հենց ճշմարտություն հնչել: Տասը տարին մենք ենք կորցել»: Իրավիճակը դրականորեն փոխելու ուղղությամբ Չալդրանյանի անելիքը ճշտելը ծայրած չեսելն ու արվեստով մեծ ու հոգու մաքրության մղելն է հանդիսատեսին, Պողոսյանը փաստում է. «Մեր օրերում արվեստագետն էլ շվարած է, ամեն երկիր իր հայն ունի, չկա մի կետ, որում բոլոր հայերս մեկ դառնանք: Դրա կարեւորությունը պետք է հասկանանք, ինչն էլ փորձում եմ ներկայացնել իմ նոր ֆիլմում»:

ՆԱՆԱՅԻ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հ.Գ. Ինչպես վերջին շրջանի ասուլիսներում, այնպես էլ ներկայացվածում բանախոսներից շատ խոսեցին ու սեփական կարծիքը պահանջ-տոնման ձեւով ներկայացրեցին գործընկերներու՝ գանելով արդարամտության ու առավելագույն օբյեկտիվության դրսեւորում են թույլ տալիս իրենց, մինչդեռ ընդամենը ասուլիսը վերածվեց անօգուտ բանավեճի, որում բանախոսներն առիթ ունեցան բարեկրթության գոյությունը հիշեցնելու եւ փաստելու, որ ժամանակը ագրեսիվ միջակությունններինն է:

Եգիպտահայ կոմպոզիտոր Ժորժ Գազազյանի համերգները Երեւանում

ՀՀ մշակույթի նախարարության հրավերով եւ ՀՀ-ում Եգիպտոսի դեսպանության աջակցությամբ Երեւանում են գտնվում եգիպտահայ կոմպոզիտոր Ժորժ Գազազյանը եւ իր «Սաքայա-էսանս» համույթը: «Առնո Բաբաջանյան» համերգասրահում կայացավ առաջին համերգը, որին բացի երաժշտասերներից ներկա էին ՀՀ-ում հավատարմագրված Եգիպտոսի դեսպան Վահիդ Էլդին Ձալալը, պատվավոր անձինք եւ օտարերկրյա հյուրեր: Երեկոյի ընթացքում հնչեցին կոմպոզիտոր Ժորժ Գազազյանի ստեղծագործությունները, որոնց մեջ անքակտելի զգացվում էր եգիպտական երաժշտության ավանդական ոճը եւ հայկական ելեւէջները, որը հրամցրեցին ուդահար Ժորժ Գազազյանը, ջութակահար Բեսեմ Աբդել Մեսարը, թավջութակահար Մուհամեդ Սաիդը, թմբկահար Մեքիաք Մամդուհն ու երգիչ Շերիֆ Ղանեմը: Համերգային ծրագրի 90 րոպեների ընթացքում համույթը փայլեց բարձր կատարողական արվեստով ու արժանացավ ներկաների գնահատանքին:

Համերգից հետո «Ազգը» զրուցեց եգիպտահայ կոմպոզիտորի հետ, որը առաջնորդվում է «կարեւոր չէ ինչպես ես սկսում, կարեւորը՝ ինչպես ես զարգացնում» սկզբունքով: «Ես ինքս եմ հարթել իմ երաժշտական ուղին,- պատմում էր կոմպոզիտորը,- ստեղծագործական վաղ տարիներից հասուն սեր եմ ունեցել եգիպտական ժողովրդական նվագարանների, նրանց հնչյունների հանդեպ, դրանց ավելացրել եմ իմ հոգու ազատ զգացողությունը, իհարկե ոչ բոլորը, որ ներկայացրեցի ձեզ»:

Ժորժ Գազազյանի երգացանկը բազմազան է ու արժեքավոր, այն արտացոլում է ուդի երաժշտության ոլորտում նրա ունեցած ավելի քան 35 տարվա հարուստ փորձառությունը, ինչպես նաեւ արվեստագետի մեծ ջանքերը՝ արեւելյան այս նվագարանով զմայլելի հնչերությամբ աֆրիկյան եւ միջինարեւելյան երաժշտություն հնչեցնելու գործում: Ժորժ Գազազյանը հանդես է եկել աշխարհի հեղինակավոր փառատոներում՝ Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Իտալիայում, Շվեյցարիայում եւ այլուր: Եգիպտահայ կոմպոզիտորն առաջին անգամ է եկել Հայաստան ու ասաց.

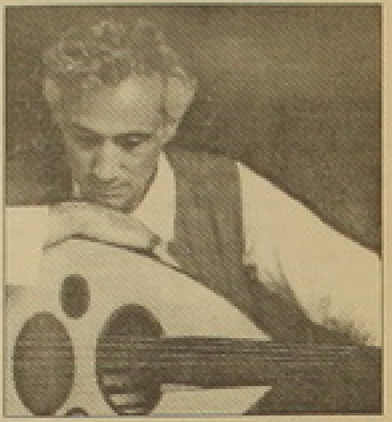

«Շնորհակալ եմ, որ ինձ հրավիրեցին, սակայն ես հավատում եմ ճակատագրին եւ այն ինձ հիմա է արժանացրել այն բախտին, որ այժմ ես այստեղ եմ: Կյանքը կղզիների միացում է, արտահայտում է զգացմունքներ: Ես կարծում եմ, որ երաժշտությունը նույնպես լեզու է եւ կարիք չունի թարգմանության, այն ամեն ոք ընկալում է յուրովի»:

«Ազգը» փորձեց ճշտել, թե մասնավո՞ր էր Արամ Խաչատրյանի երաժշտության որոշ հատվածներ օգտագործել, կոմպոզիտորը պատասխանեց. «Չեմ նկատել, բայց գուցե դա իմ ազատ մտածելու, արյան կանչի ու զգացողության հետեւանք է: Ես նախընտրում եմ երաժշտության մեջ ազատ լինել, քան թե խաղախականության, որտեղ հանպատակորդները շատ են: Այս այցը ինձ նոր ոգեշնչում տվեց ու ես ազատ կարող եմ ստեղծագործել, որը ինչ-որ չափով դժվար է Եգիպտոսում»: Հրաժեշտից առաջ եգիպտահայ կոմպոզիտորը հույս հայտնեց, որ հաջորդ կրկին կգա Հայաստան, եթե հրավիրեն ու այս այցով ոգեւորված, նոր լիցքեր հավաքած կստեղծագործի եւ դրանք կներկայացնի հայ երաժշտասերների դատին:

Ավելացնենք, որ «Սաքայա-էսանս» համույթի եւ կոմպոզիտոր Ժորժ Գազազյանի վերջին համերգը տեղի կունենա ապրիլի 19-ին, ժամը 19-ին Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Գրական կամրջումներ

Բեյրութի «Կամար» հանդեսի հերթական համարը

Գրական-գեղարվեստական «Կամար» հանդեսը մշակութային կամրջողի դեր ունի հայության տարբեր հատվածների միջեւ: Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնարկության օժանդակությամբ Բեյրութում հրատարակվող այս հանդեսի (խմբագիր՝ Ժիրայր Դանիելյան) չորրորդ համարը հարուստ է արձակ եւ չափածո գրական ստեղծագործություններով: Ներկայացված են Զարեհ Մելքոնյանը, Զարեհ Խրախունին, Պետրո Սիմոնյանը, Շուշիկ Տասնապետյանը, Զոհրաբ Գիրեջյանը եւ այլք: «Նոր ձայներ» խորագիրը ակնարկ է երիտասարդ շնորհալիների հանդեպ «Կամարի» ուշադրության: Ներկայացված է Քեսաբից բանաստեղծ Սեւան Դանեղյանը:

Հանդեսի՝ գրականագիտությանը վերաբերող բաժնում տեղ է գտել Զարեհ Խրախունու 80-ամյակին նվիրված գրող, հրապարակագիր Արամ Սեփեթճյանի «Զարեհ Խրախունի-Արթօ Ճիւմիւշեան՝ գեղագետն ու բանաստեղծը» հրապարակումը, որում հեղինակի գրական կենսագրությունը ամբողջացվում է հոբելյանական «Տօնածառը» հավաքածուի, «Նռնահատեր միա երեւեն» եւ «Անդրադարձումներ» ժողովածուների ուսումնասիրությամբ՝ լիբանանահայ գրական միջավայրի ընդհանուր համատեքստում:

1975-ի լիբանանահայ պատերազմական արհավիրքը մշակութային ողբերգության եզերը ավելացրեց եա մենկով: Եվ իր ավերիչ ազդեցություններն ունեցավ Միջին Արեւելքի հայաշատ համայնքի՝ լիբանանահայության վրա՝ թե՛ ֆիզիկական, թե՛ տնտեսական, թե՛ մշակութային առումներով, որի ցավալի հետեւանքը գաղութի հալածումն էր, հայության հոգեկան կոտտակի ենթարկումը, բնակչության արտահոսքը Միացյալ Նահանգներ, Եվրոպա, Կանադա: Պատերազմական իրադրության, խարխլվող ազգային կառույցների, մարդու ծանր հոգեապրումների մասին է Վարդգես Պետրոսյանին ուղղված Արմեն Դարյանի վկայությունների, որի անդրանիկ հրապարակումն արել է «Կամարը»:

Ծնեաբնակ մեր հայրենակից Հակոբ Սարգիսյանի «Բողբոջին կայծը» բանաստեղծական՝ հեղինակի երրորդ ժողովածուն լույս տեսավ 2006-ին՝ Անթիլիասում: Նրա բանաստեղծական ներկայությունը կարելի է բնութագրել որպես ինքնեկեսյալ զգացմունքայնության եւ հարուստ կենսափորձի փիլիսոփայական ընդհանրացումների ու դրանց արտահայտությունների՝ պատկերաքարային լռության ընդերում կուտակված ներքին պայթյուն, անհատ վերաբերմունք մարդու, աշխարհի տագնապի հանդեպ: Կյանքային դրամատիկ իրավիճակների ու բանաստեղծական մտահայեցումների ստեղծած իրագինոնալ պատկերների չհասվող զուգահեռականներում առարկայանում է ենթագիտակցական լեզվական միջոցը՝ հայրենի եզերի կերպարով: Հակոբ Սարգիսյանի բանաստեղծությունները երբեմն գծապատկերային-գրաֆիկական են, երբեմն՝ գունեղ, նկարչական: Ժողովածուի անդրադարձում հոդվածագիր՝ Թորոս Թորանյանը գրում է. «Մէկ խօսքով, պատկերներու նոխութեամբ, մտածումներու խորութեամբ, այս բանաստեղծութիւններու գիրը ինքնակենսագրական մըն է գրական շեշտադրութեամբ, ուր երկրի կարօտը մուշտերու թանձրութիւնը ծեդելով կը ծառագայթէ անհունն ի վեր...»: «...Բանաստեղծը իր խոհերուն հոծ մուշտերուն մէջէն բողբոջին կայծին կը յարի ուժովը մայրենի լեզուի հրաշքին»: Թորոս Թորանյանի մեկ այլ գրություն ֆրանսահայ նկարիչ Ռիշար Ժեռանյանի հետ Փարիզում ունեցած հանդիպման արձագանքն է՝ պարզ, անմիջական տպավորությամբ:

Համարի ամենաուշագրավ հրապարակումը արաբական աշխարհի սիրված եւ հայտնի գրողներից Նիզար Քաբբանիի «Օրագիր խաղաղի մը, որուն անունը Պէյրութ էր» գործն է (թարգմ.՝ Հակոբ Միխայելյանի): Գեղարվեստական կարծրաշիտեր զարդող, մաթորդական նոր, առաջադեմ հայացքների կրող է Քաբբանին, որի բանաստեղծական, հնարական զգացմունքայնությանը զուգահեռվում են հայրենիքի հանդեպ խաղաղական պարտքի գիտակցումով ու ցավով գրված արձակ եւ չափածո էջերը: Թարգմանիչը՝ Հակոբ Միխայելյանը «Խաղաղաճաշութեան պատճէը փէտող բանաստեղծը՝ Նիզար Գաթթանին» խորագրով հակիրճ առաջաբանում գրում է, որ 1991-ին սկսած կիսաս թարգմանությունը լիբանանյան վերջին իրադարձությունների առիթով է վերսկսել եւ գտնում է, որ չնայած 75-ի խաղաղաճիակ պատերազմի դրդապատճառներն ու հեղինակները ներկայում տարբեր կարող են լինել, սակայն միեւնույն է՝ տուժողը մեկն է, նույնը՝ Լիբանանը, լիբանանցին: Քնարական հերոսուհին Բեյրութն է՝ Միջերկրականի եզերին փռված գեղեցկուհին, որի սիրտը հերեւ բաց վերք, մռմռում է: Սա խաղաղի պատմության ու ճակատագրի մի զգայուն հնչնաղանում է, ուր հեղինակի գրիչը հայրենի խաղաղի ամեն ծալքի ու ընչառության մեջ մեռնող գեղեցկության ու ճշմարտության ցավն է բարձրացնում:

Ահա մի պատկեր խաղաղի մոռմռի. «Ես Պէյրութն եմ...սիրոյ բանաստեղծութիւն մը, որուն արժանի չէ... եւ զոր փոխանակեցիք փամփուշտի սանտրով մը... փայտեայ դագաղով մը... ու մահագրով մը...

Ես Պէյրութն եմ, ամայացած նաւահանգիստը, զոր երբ յիշեն նաւերը, անոնց արցունքները կը հոսին, եւ ձկնոր ծովափը՝ որուն ապագաններուն վրայ մահը գծեց հետեւյալ սեւ բանաստեղծութիւնը.

«Հազար ինն հարիւր եօթանասուն հինգ թուին, Միջերկրական ծովու ուսին կը հանգչէր գեղեցկուհի մը, անունը Պէյրութ. անոր հարազատները ծայրերու մեծամասնութեամբ որոշեցին զայն այրել կրօնական հասնաւորականութեան պեճզինով...եւ գրել անոր մոխիրը ծովուն մէջ, հանդիսութեան մը ընթացքին, որուն քարքարտութեան նմանը չկար...»:

19-րդ դարավերջի եւ 20-ի սկզբների հայ կերպարվեստի ականավոր վարպետներից մեկի՝ Վարդգես Սուրենյանցի ստեղծագործությանն է անդրադարձել Արվեստի ինստիտուտի տնօրեն Արարատ Աղասյանը:

Պեսակադեմիական երգչախմբի հիմնադրման 70-ամյակի առիթով նույն ինստիտուտի փոխտնօրեն Աննա Ասատրյանը ներկայացնում է ստեղծագործական խմբի անցած ճանապարհը՝ արժեւորելով գեղղեկավար մաեստրո Հովհաննես Չեքիջյանի վաստակը:

Հանդեսի մի ընդարձակ բաժին հատկացված է Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնարկության՝ հայագիտության զարգացման հովանավորական ոլորտում բերած հսկայական նպաստին: «Կամարը» առանձնահատուկ արժեւորել է արդի էլեկտրոնային տեղեկատվական դարում Գյուլբենկյան հիմնարկության՝ տպագիր գրքին տրվող առաջնայնության խնդիրին: Դրա վկայությունը Զավեն Եկավյանի անմիջական մասնակցությամբ տպագրական նոր սարքով եւ այլ միջոցներով աջակցությունն է Երեւանում, Երուսաղեմում, Անթիլիասում եւ այլ վայրերում գործող շատ տպագրատներին եւ գրահրատարակչական գործի խթանումը:

ԵՊՀ հրատարակչության հայագիտական հրատարակությունները, Գյուլբենկյան հաստատության շնորհիվ, բազմապատկվել են, կազմել շուրջ 60 հատոր անուն («Հայոց ծածկանունների բառարան», «Վրացերեն-հայերեն բառարան», Ա. Սուքիասյան «Հայոց լեզվի հոմանիշների բացատրական բառարան», Հր. Աճառյան «Լիակատար քերականություն Հայոց լեզվի՝ համեմատությամբ 62 լեզուների» եւ այլն): Գյուլբենկյան հաստատության եւ Կիլիկիո կաթողիկոսության բեղուն համագործակցության արդյունքում լույս են տեսել այնպիսի կոթողային աշխատություններ, ինչպիսին «Մատենագիրք հայոց» 20 հատորյա մատենաշարն է, որի 8-ը արդեն լույս են տեսել շքեղ, մեծադիր տպագրությամբ, Սաղաթիա արք. Օրմանյանի «Ազգապատումը» եւ այլն: Այդպատճառ, օգտակար գործունեությամբ «Գյուլբենկյանը» աջակցել է նաեւ հայերենահայ համայնքին, հատուկ հոգածություն է ցուցաբերվում սփյուռքում գործող հայագիտական («Հանդէս ամսօրեայ», «Բազմավէպ», «Պատմաբանասիրական հանդես», «Կամար») պարբերականներին: Անդրադարձ է արված Գ. Գյուլբենկյանի ծննդյան 100-ամյա եւ հիմնարկության հիսնամյա հոբելյաններին:

Հանդեսի առավելություններից մեկը գեղանկարչական գործերի (Ա. Ռուկանյան, Գ. Եղիազարյան, Վ. Սուրենյանց, Ռ. Ժեռանյան) գունավոր իլյուստրացիաների առատ օգտագործումն է:

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

Պոկում վարժությունում «սայթաքումը» ճակատագրական եղավ Խուրշուդյանի համար

Սերգեյ Պետրոսյանը գերազանցեց բոլոր ծանրորդին

Իտալիայում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի առաջնության հերթական օրվան հայ մարզասերները անհամբերությամբ էին սպասում: Նրանք հույս ունեին, որ այս անգամ իրենց հուզմունքի եւ ուրախության հաճելի պատճառ կդառնա 2007-ի երիտասարդների եւ մեծահասակների Եվրոպայի չեմպիոնուհի, աշխարհի երիտասարդների չեմպիոնուհի Հռիփսիմե Խուրշուդյանը՝ շարունակելով Մելինե Դալուզյանի ու Նազիկ Ավդալյանի նախորդ օրվա հաղթարշավը: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի Ստրասբուրգում կայացած Եվրոպայի առաջնությունում մինչեւ 75 կգ քաշային մարզուհիների մրցավեճում Հռիփսիմեն հաղթող էր ճանաչվել երկամարտի 262 կգ արդյունքով:

Ցավոք, Իտալիայում Հռիփսիմեն ոչ միայն չկարողացավ կրկնել նախորդ առաջնության նվաճումը, այլեւ անհաջողության մատնվեց պոկում վարժությունում: Նա չկարողացավ բարձրացնել պատվիրած 115 կգ նախնական քաշը ու 0 ստացավ՝ զրկվելով երկամարտում մեդալների համար պայքարելու հնարավորությունից: Դա իսկական ողբերգություն էր Հռիփսիմեի, նրա մարզիչների ու երկրպագուների համար: Խուրշուդյանն այնքան էր ընկճվել անակնկալ անհաջողությունից, որ արտասվելով հեռացավ մրցահարթակից: Իսկ որ հայ մարզուհին հայտնվել էր հոգեբանական ծանր իրավիճակում:

Ի պատիվ մեր մարզուհու, Խուրշուդյանն իր մեջ ուժ գտավ հաղթահարելու հոգեբանական բարդ իրավիճակը եւ գերազանց հանդես եկավ հրում վարժությունում՝ 141 կգ արդյունքով արժանանալով ոսկե մեդալի: Սակայն դա փոքր սփոփանք էր: Եվ կրկին արցունքներ պատեցին Հռիփսիմեի աչքերը. նա ցավ էր ապրում, որ առաջին վարժությունում թույլ տված վրիպումը ճակատագրական եղավ իր համար եւ զրկեց Եվրոպայի չեմպիոնուհու տիտղոսից: Այդ պատվին արժանացավ ռուսաստանցի Նադեժդա Զաբոլոտնայան՝ երկամարտում ցույց տալով 264 կգ (123+141) արդյունք: Արծաթե մեդալակիր դարձավ իսպանուհի Լիդիա Վալենտինը՝ 245 կգ(115+130): Բրոնզե պարգեւին արժանացավ գերմանուհի Կրամերը՝ 220 կգ (97+123):

Այսպիսով, հայ մարզուհիները ավարտեցին ելույթները առաջնությունում՝ ընդհանուր առմամբ նվաճելով 7 ոսկե մեդալ: Այժմ հերթը հայ ծանրորդներինն է: Երեկ ուշ գիշերին մեր մարզիկներից առաջինը մրցահարթակ դուրս եկան 69 կգ քաշայիններ Արայիկ Միրզոյանն ու Տիգրան Մարտիրոսյանը:

Տղամարդկանց մրցաշարում առաջնության պայքարն սկսեցին մինչեւ 62 կգ քաշային ծանրորդները: Քաշային այս կարգում թեեւ Հայաստանը ներկայացուցիչ չուներ, սակայն հայ մարզասերները եւս ուրախանալու առիթ ունեցան: Ռուսաստանցի 20-ամյա ծանրորդ Սերգեյ Պետրոսյանն աչքի ընկավ վստահ ելույթով եւ արժանիորեն նվաճեց Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը՝ միաժամանակ սահմանելով Եվրոպայի երիտասարդական երկու ռեկորդ հրում վարժությունում (167 կգ) եւ երկամարտում (302 կգ):

62 կգ քաշային կարգում պայքարի էին ելել 15 ծանրորդներ: Պոկում վարժությունում Սերգեյ Պետրոսյանը հաջողաբար «սանձելով» 130 եւ 135 կգ ծանրությունները, 3-րդ մոտեցմամբ չկարողացավ բարձրացնել 137 կգ-անոց ծանրաձողը: Նույնպիսի ճակատագրի արժանացավ նաեւ նրա գլխավոր հակառակորդ, թուրք Էրոլ Բիլգինը: Եվ, քանի որ վերջինս ընդամենը 30 գրամով թեթեւ էր Պետրոսյանից, պոկում վարժության ոսկե մեդալը բաժին հասավ նրան: Իսկ հայ ծանրորդը ստիպված էր բավարարվել արծաթե մեդալով:

Իսկ ահա հրում վարժությունում Պետրոսյանն անթերի կատարեց երեք մոտեցումներն էլ եւ 167 կգ արդյունքով արժանացավ ոսկե մեդալի: Էրոլ Բիլգինը բարձրացնելով սկզբնական 160 կգ պատվիրած քաշը, հաջորդ երկու փորձերում տապալվեց՝ չկարողանալով իրեն ենթարկել 165 կգ ծանրությունը: Այսպիսով, երկամարտի 302 կգ արդյունքով Սերգեյ Պետրոսյանը դարձավ Եվրոպայի չեմպիոն: 2-րդ տեղը զբաղեցրած Էրոլ Բիլգինը նրան զիջեց 7 կգ-ով: Բրոնզե մեդալին արժանացավ Վլադիմիր Պոպովը՝ 284 կգ:

Ամերիկյան ռինգում Աբրահամը նորամուտը կնշի Միրանդայի հետ մենամարտում

IBF-ի վարկածով միջին քաշում աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Արթուր Աբրահամը ԱՄՆ-ի ռինգում նորամուտը կնշի հունիսի 21-ին կոլումբիացի Էդիսոն Միրանդայի հետ մենամարտով: Այս մասին հայտարարել են երկու բռնցքամարտիկների պրոմոութերները: Այսպիսով, Արթուր Աբրահամը Էդիսոն Միրանդային ռեւանշի հասնելու հնարավորություն է ընձեռել: Վերջինս հաճախ էր հայտարարում, թե հայ բռնցքամարտիկը միտումնավոր խուսափում է իր հետ կրկին հանդիպելուց, քանի որ վախենում է իրենից:

Հիշեցնենք, որ մրցակիցների առաջին մենամարտը կայացել էր 2006-ի սեպտեմբերին: Թեեւ արդեն 5-րդ ռաունդում Աբրահամի ծնոտը կոտրվել էր, սակայն հայ բռնցքամարտիկը ծանր վնասվածքով էլ կարողացավ հաղթել մրցակցին: Այս անգամ էլ Միրանդան հավատարիմ սկզբունքներին, բարձրաձայն հայտարարություն է կատարել. «Իհարկե, որպես բռնցքամարտիկի եւ տղամարդու, հարգում եմ Աբրահամին, որ նա համաձայնվեց ինձ ռեւանշի հասնելու հնարավորություն ընձեռել: Սակայն հունիսի 21-ին թույլ չեմ տա մրցավարներին վճռել մենամարտի ելքը, ինչպես դա նրանք արեցին մեր առաջին հանդիպման ժամանակ»:

Բնականաբար, Արթուրը համաձայն չէ Միրանդայի տեսակետին. «Նա ինձ չկարողացավ հաղթել նույնիսկ կոտրած ծնոտով: Իսկ երբ լավ մարզավիճակում լինեմ, նա ընդհանրապես չի կարող ինձ հաղթել: Անհամբերությամբ եմ սպասում այդ մենամարտին: Դեռ երբեք չեմ մենամարտել այնպիսի «կեղտոտ» բռնցքամարտիկի հետ, ինչպիսին Միրանդան է, որը գոտկատեղից ներքեւ եւ գլխով հարվածներ է հասցնում: Սակայն նույնիսկ դրանք չեն կարող ինձ կանգնեցնել»:

Արթուրի պրոմոութեր Վիլֆրեդ Զաուերլանդը ուրախ է, որ Աբրահամի նորամուտը ԱՄՆ-ում կայանալու է մեծ հետաքրքրություն ներկայացնող մենամարտում. «Նրանց առաջին մենամարտն, անկասկած, վերջին տարիների ամենադաժան ու դիտարժան մենամարտերից մեկն էր: Բռնցքամարտի երկրպագուները սպասում էին ռեւանշ-մրցամարտին եւ շատ ուրախ եմ, որ հենց այդ մենամարտով է Արթուրը նորամուտը նշելու ամերիկյան ռինգում»:

Ի դեպ, հունիսի 21-ին ԱՄՆ-ում կայանալիք այդ մենամարտի առիթով Աբրահամի ներկայացուցիչները խնդրել են IBF-ի ղեկավարությանը հետաձգել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի պարտադիր պաշտպանությունը Ցովանի Լորենցոյի հետ:

Շախմատի համադպրոցական օլիմպիադա ՀԲԸՄ-ի հովանավորությամբ

Դպրոցականների շրջանում շախմատն արմատավորելու եւ զարգացնելու, ընտրովի շախմատիստների ի հայտ բերելու նպատակ է հետապնդում մարզաձեւի հանրապետական համադպրոցական 2-րդ օլիմպիադայի անցկացումը: Այդ գործում ՀՀ շախմատի ֆեդերացիային աջակցում են ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունը եւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության (ՀԲԸՄ) Հայաստանի ներկայացուցչությունը:

Երեկ շախմատի ակադեմիայում կազմակերպված մամուլի ասուլիսում ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարի տեղակալ **Լեւոն Մկրտչյանը** կարեւորելով շախմատի դերը մատաղ սերնդի դաստիարակման եւ մտավոր ունակությունների զարգացման գործում, նշեց, որ այժմ ծրագրեր են մշակվում հանրակրթական դպրոցներում շախմատի ուսուցման հարցում: Նախարարը նշեց, որ այդ գաղափարն ընդունել է դպրոցը: Նախատեսվում է շախմատի դասընթացներն անցկացնել ի հաշիվ ֆիզկուլտուրայի 3-րդ դասաժամի: Առայժմ այս հարցը քննարկման եւ մշակման փուլում է: Լեւոն Մկրտչյանն իր շնորհակալությունը հայտնեց շախմատի ֆեդերացիայից եւ ՀԲԸՄ-ի հայաստանյան ներկայացուցչությունից շախմատի օլիմպիադայի կազմակերպման եւ այդ հարցում դպրոցներին օժանդակելու համար:

Ինչպես տեղեկացրեց ՀԲԸՄ Հայաստանի ներկայացուցչության տնօրեն **Աշոտ Ղազարյանը**, կազմակերպությունը 20 հազար դոլար նվիրատվությամբ հովանավորել է համադպրոցական 2-րդ օլիմպիադան: Առաջին փուլում ՀԲԸՄ-ի նվիրատվության շնորհիվ Հայաստանի մարզերի 415 հանրակրթական դպրոցներ 1400 շախմատի խաղասեղաններ են ստացել իրենց խաղաքարերով: 2-րդ փուլի 60 հաղթողները կպարգեւատրվեն շախմատային հանրագիտարաններով: Իսկ 3-րդ եւ 4-րդ փուլերում հաջողության հասած մասնակիցներն ու նրանց մարզիչները կպարգեւատրվեն համակարգիչներով:

Անդրադառնալով փետրվարին մեկնարկած շախմատի հանրապետական համադպրոցական 2-րդ օլիմպիադային, շախմատի ակադեմիայի տնօրեն, ՀՀ շախմատի ֆեդերացիայի փոխնախագահ, գրոսմայստեր **Սմբատ Լպուտյանը** նշեց, որ արդեն ավարտվել են երկու փուլերը, որոնց ընդհանուր առմամբ մասնակցել են 18 հազար դպրոցականներ: Ըստ Լպուտյանի, մարզերում օլիմպիադայի անցկացումը մեծ ոգեւորություն է առաջացրել մասնակիցների շրջանում: Նախորդ տարվա համեմատ մրցումներն ավելի կազմակերպված են անցնում: Առաջին երեք փուլերում պայքարն անհատական է: Դրանց արդյունքներով կկազմավորվեն թիմերը, որոնք կմասնակցեն մայիսի 28-ին Երեւանում մեկնարկելիք եզրափակիչ փուլին: Երեւանը կներկայացնեն 3 թիմեր, Շիրակի եւ Լոռու մարզերը, որտեղ շախմատը մեծ մասսայականություն է վայելում, 2-ական թիմով հանդես կգան, իսկ մյուս մարզերը կներկայացնեն մեկական թիմեր: Յուրաքանչյուր թիմում կլինի 3 պատանի եւ մեկ աղջիկ:

Ասուլիսի մասնակիցները հույս հայտնեցին, որ իրենց ներկայացրած կազմակերպությունների համագործակցությունը ի նպաստ շախմատի հետագա մասսայականացման ու զարգացման, առաջիկայում էլ կշարունակվի եւ նոր միջոցառումների կազմակերպման առիթ կդառնա:

Սոբոլեւան մարտ ամսվա լավագույն մարզուհին է

Թեթեւ աթլետիկայի եվրոպական ընկերակցության անցկացրած հարցման արդյունքներով ռուսաստանցի Ելենա Սոբոլեւան ճանաչվել է մարտի լավագույն թեթեւաթլետուհի: Տղամարդկանցից լավագույնն է ճանաչվել շվեդ Ստեֆան Հոլմը:

Սոբոլեւան ձմռանը կայացած մրցումների գլխավոր հայտնությունն էր: Նա երկու անգամ թարմացրեց 1500 մ վազքի աշխարհի ռեկորդը, Վալենսիայում կայացած աշխարհի առաջնությունում նվաճեց չեմպիոնուհու տիտղոսը: Բացի այդ, ավելի վաղ Սոբոլեւան Ռուսաստանի 2 ռեկորդ էր սահմանել: Այդ ցուցանիշները ընթացիկ մրցաշրջանի լավագույն արդյունքներն են:

Եզրափակիչում ԲԿՄԱ-ն ու «Ամկարը»

Հայտնի դարձան ֆուտբոլի ՌԴ գավաթի եզրափակիչի մասնակիցները: Վճռորոշ խաղում պատվավոր մրցանակը կվիճարկեն Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ն ու Պերմի «Ամկարը»: Այդ հանդիպումը կկայանա մայիսի 17-ին:

Կիսաեզրափակիչում ԲԿՄԱ-ն 2-1 հաշվով առավելության հասավ «Տոմի» նկատմամբ: Իսկ «Ամկարը» շնորհիվ Դուշմուլիչի խփած միակ գոլի, պարտության մատնեց «Ուրալին»: Եթե եզրափակիչ մեկնելը «Ամկարի» ամենախոշոր հաջողությունն է, ապա ԲԿՄԱ-ն արդեն 7-րդ անգամ է վիճարկելու ՌԴ գավաթը: Ընդ որում, բանակայինների ֆուտբոլիստները 3 անգամ (2002, 2005, 2006-ին) նվաճել են պատվավոր մրցանակը:

«Վալենսիան» յոթակի գավաթակիր

«Վալենսիայի» ֆուտբոլիստները 7-րդ անգամ դարձան Իսպանիայի գավաթակիրներ: Ռոնալդ Կումանի սաները, որոնք Իսպանիայի առաջնությունում անհաջող են հանդես գալիս՝ ընթանալով 16-րդ տեղում, եզրափակիչ խաղում 3-1 հաշվով պարտության մատնեցին «Խետաֆեին»: Խաղակեսում Խուան Մատան եւ Ալեքսիսը 2 անգամ գրավեցին «Խետաֆեի» դարպասը, սակայն մինչեւ ընդմիջում Էստեբան Գրաներոն 11 մ հարվածով կրճատեց հաշվի տարբերությունը: Ընդմիջումից հետո «Խետաֆեն» մեծ ջանքեր գործադրեց պարտությունից խույս տալու համար, բայց դա թիմին չհաջողվեց: Փոխարենը Ֆեռնանդո Մորիենտեսը 3-րդ գոլը խփեց:

«Վալենսիան» վերջին չորս տարում առաջին տիտղոսը նվաճեց եւ իրավունք ստացավ մասնակցելու ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությանը:

Աբրամովիչը մտադիր է ուժեղացնել «Չելսիի» կազմը

Լոնդոնի «Չելսիի» սեփականատեր Ռոման Աբրամովիչը պատրաստ է 100 մլն ֆունտ ստեռլինգ (196 մլն դոլար) հատկացնել ամռան տրանսֆերային շրջանում նոր ֆուտբոլիստների ձեռքբերման համար:

Ըստ անգլիական Daily Mail թերթի, հնարավոր է, որ մրցաշրջանի ավարտից հետո մոտ 10 ֆուտբոլիստ հեռանա «Չելսիից»: Թերթը նաեւ տեղեկացնում է, որ Աբրամովիչը գոհ է թիմի գլխավոր մարզիչ Ավրամ Գրանտի աշխատանքից, որը սեպտեմբերին փոխարինել էր Ժոզե Մոուրինյոյին: Ռուսաստանցի միլիարդատերը պատրաստ է հիմնովին վերակազմավորել թիմը, թեկուզ դրա համար մեծ ծախսեր պահանջվեն:

«Չելսիի» հետաքրքրությունների շրջանակը լայն է: Ակումբի ղեկավարությունը մտադիր է թիմ հրավիրել «Միլանի» բրազիլացի կիսապաշտպան Կական, «Բարսելոնի» հարձակվող Լիոնել Մեսիին եւ «Բավարիայի» կիսապաշտպան Ֆրանկ Ռիբերիին: Թիմից հավանաբար կհեռանան Դիդյե Դրոգբան, Անդրեյ Շեւչենկոն, Ֆլորան Մալուդան, Ժուլիանո Բելետին, Կլաուդիո Պիսարոն, Սթիվ Սիդուելը եւ Տալ Բեն Հաիմը:

Ընթացիկ մրցաշրջանում «Չելսին» վատ հանդես չի գալիս: Անգլիայի պրեմիեր լիգայում թիմն ընթանում է 2-րդ տեղում՝ 5 միավորով հետ մնալով «Մանչեսթեր Յունայթեդից», իսկ չեմպիոնների լիգայում եզրափակիչի ուղեգիրը պետք է վիճարկի «Լիվերպուլի» հետ:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Երեք ամիս Հայաստանին՝ նստակալիորեն բարեփոխվելու համար

1-ին էջից

Հունգարացի **Մաքիաս Յորեսի** խոսքերով, ներկա պահին հեշտ է ճանաչել Հայաստանին: «Անգամ ազատ ու անկախ ընտրությունները երկիրը ժողովրդավարական չեն դարձնում, դրանք միայն նախապայման են»: Սրանով հանդերձ Յորեսն հայաստանյան ընտրությունները որակեց կեղծված, որոնց պատճառով անվստահություն կա երկրի ժողովրդավարական ինստիտուտների նկատմամբ: Ըստ Յորեսի, Հայաստանից առաջընթացն անձնավորելի չէ մինչեւ հունիս: Մինչդեռ դիտորդ եղած հունգարացի **Բյորն Յանկոբսեն** ընտրությունների թերությունները տեխնիկական խնդիրներ որակեց, ավելացնելով, որ ընտրությունները ազատ էին, բայց ոչ արդար, ընդդիմությունն էլ շատ խնդիրների մասին է խոսում, բայց փաստեր քիչ ներկայացնում:

Հայաստանի պատվիրակ **Արմեն Ռուստամյանի** խոսքերով, Հայաստանը պատրաստ է ստանալու առաջարկություններ ու գնահատականներ՝ հետագա զարգացման ճիշտ ուղին գտնելու համար: Ըստ Ռուստամյանի, Հայաստանում կազմված հաշտեցման կոալիցիայի նպատակներն, ըստ էության, չեն տարբերվում այսօր ներկայացվող փաստաթղթի առաջարկություններից: Խոսելով ադրբեջանական պատվիրակության ցուցաբերած պաթոսի մասին՝ Ռուստամյանն ընդգծեց, որ եթե ցանկանում են ժողովրդավարության օրինակ դառնալ տարածաշրջանում, պետք է նորմալ ընտրություններ անցկացնեն իրենց երկրում եւ լուծեն սեփական երկրում քաղբանտարկյալների հարցը, որ առկա է եվրոպայի խորհրդին Ադրբեջանի անդամակցության օրից:

Ավես Արոնցի ներկայացմամբ, մարտի 1-ի իրադարձությունները ցավոտ էին մեր երկրի, ժողովրդավարության համար: «Դրա անհրաժեշտ լուծումը երկխոսությունն է, որ առաջարկել է նորընտիր նախագահը: Հայաստանում ներկա վիճակը թույլ է տալիս հաղթահակման ուժերի միջեւ հանդիպումներ անցկացնել»: **Դավիթ Հարությունյանն** էլ ավելացրեց, որ երեք փաստ բացքնելը կարեւոր Հայաստանի դեմ: Ըստ որում, 3 ամիս ժամանակն էլ՝ մինչեւ ամառային նստաշրջան, ըստ Հարությունյանի, կարելի է շատ բան անել: **Ռաֆֆի Հովհաննիսյանի** ելույթով, մենք պետք է ինքնամաքրմամբ զբաղվենք, բարձր ստանդարտներ դնենք ու կատարենք: «Հայաստանը ու նրա քաղաքական ինստիտուտները ճգնաժամի մեջ են համընդհանուր անվստահության առումով»:

Ադրբեջանցի պատվիրակ **Գյուլսաբահ Հաջիեւան**, լինելով ադրբեջանական մոտեցումների տիրույթում, սկսեց խոսել կեղծված ընտրություններից, մարտի 1-ի զոհերի, նաեւ ձերբակալվածների մեծաթիվ թիվ ներկայացնելով, չմոռանալով հիշատակել ադրբեջանական տարածքների սահմանների մասին, թե ընտրատեղամասեր են եղել նաեւ Ղարաբաղում: **Սամանդ Սեիդովի** մոտեցմամբ, այս զեկույցը ավելի հավասարակշռված է, քան երկուշաբթի օրվանը, կան կոնկրետ առաջարկներ վիճակի բարելավման մասին: Ուրանք էլ առաջընթաց է, բայց Սեիդովի երեկվա խոսքն ավելի մեղմ էր, քան երկուշաբթի, զերծ ծայրահեղ գնահատականներից: Ադրբեջանական պատվիրակության ղեկավարն ավելի շատ ընդգծեց, թե ինչու է Հայաստանի դեմոկրատ բանաձեւում նշված քաղաքականապես մոտիվացված ձերբակալություն, երբ Ադրբեջանի դեմ ում հստակորեն օգտագործվել է քաղբանտարկյալ ձեւակերպումը: «Ինչո՞ւ է եվրոպան այդ կերպ մոտենում», հռետորական կարողությունները էր փորձում Սեիդովը:

Ինչեւէ, բանաձեւի առնչությամբ ներկայացված 30-ից ավելի առաջարկություններից մի քանիսը հանվեցին հենց առաջարկություն ներկայացնող հայաստանյան պատվիրակության կողմից, ըստ որում, առաջարկություններին չէր միացել Ռաֆֆի Հովհաննիսյանը: Քվեարկության դրված առաջարկություններից խորհրդարանական վեհաժողովը անհամաձայնություն հայտնեց միայն մեկին, իսկ մյուսներով բանաձեւում նշվեց, որ Հայաստանի հանրության մի մասն է անվստահություն տածում ընտրական համակարգի հանդեպ, որ քաղաքի ցույցերը եղել են առանց համապատասխան թույլտվության ու իշխանությունները դրանք հանդուրժել են տասը օր: Բանաձեւում նշվեց նաեւ, որ չնայած ընդդիմադիր լրատվամիջոցների հետ առնչվող հանգամանքներին՝ Հայաստանում կա բազմակարծիք ու անկախ տպագիր մամուլ եւ որ մեր երկրում ոչ թե ինստիտուցիոնալ ճգնաժամ է, այլ ուղղակի ճգնաժամ: Անդրադարձվեց նաեւ, որ հետազոտելու անհրաժեշտություն ունեն ոչ միայն ոստիկանության գործողությունները, այլեւ բռնությունը ցուցարարների կողմից:

Магистратура по экономике на английском языке, прием заявок

Международная Школа Экономики при Тбилисском Государственном Университете (ISET) приглашает абитуриентов (математиков, экономистов, инженеров, т.д.), желающих получить степень магистра экономики. Программа финансируется донорами (BP, Всемирный Банк, правительства Норвегии и Швеции). Профессора представляют ведущие университеты Европы и США. Школа оказывает финансовую помощь армянским студентам, включая стипендии и оплата за жилье. Большинство студентов Школы освобождаются от платежа за обучение.

Детальную информацию смотрите на сайте: www.iset.ge. Подача заявок до 30 апреля 2008. Экзамены состоятся в Ереване 4 мая. Абитуриенты, которые заполнят аппликационные формы до 15 апреля, смогут получить бесплатные консультации в конце апреля.

Ապրիլի 18-ից «Ադամանդ» ԵԱՅ Բորսայի հարթակում իրականացվում է 720 մմ տրամագծով 436 գծմ օգտագործված ու ատամնանշված տրոխատեսակ խողովակների աճուրդային վաճառք դասական եղանակով՝ 21700 դրամ/գծմ մեկնարկային գնով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել՝ հեռ. 56-52-28, 56-31-15 կամ այցելել՝ Երեւան, Ագաթանգեղոսի 6/1, 5-րդ հարկ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը «ՀՀՏՏՀ-3/08» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցությունների մրցույթ՝ ՀՀ Տավուշի մարզի Խաշթառակ գյուղի դպրոցի մասնաշենքի հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով:

Մրցակցային բանակցությունների հրավեր ստանալու համար՝ անհրաժեշտ է փոխանցել 20.000 դրամ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում ունեցած N 1930001437120100 հաշվեհամարին եւ մինչեւ ս.թ. ապրիլի 30-ը դիմել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ՝ հետեւյալ հասցեով.

ք.Երեւան, Կառավարական թիվ 3 շենք, հեռ. 52-09-40 (ներքին 103), մրցութային հանձնաժողովի քարտուղար Սոս Գեւորգյանին:

Մրցակցային բանակցության հայտերը ներկայացնել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ մինչեւ ս.թ. մայիսի 2-ը՝ ժամը 11:00:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Ավտոմեքենա «Գրանդ չերոկի» (լոռեդո), 2003 թ., շարժիչի ծավալը՝ 4,0 լիտր:

Հեռ.՝ 093-36-10-07

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

2 կից բնակարաններ Սայաթ-Նովա 3 շենքի առաջին հարկում՝ ամբողջ հարմարությամբ:

Ընդհանուր մակերեսը 150մ. է, առաստաղի բարձրությունը 4.50մ է: Հարմար է օգտագործել որպես օֆիսային տարածք, ռեստորան կամ խանութ:

Մանրամասների համար կարող եք զանգահարել (094)36-69-89 հեռախոսահամարով:

Մրցույթի հրավեր 043/08

UNDP

ՄԱԿ-ի Զարգացման Ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ ՄԱԶԾ-ի հայաստանյան գրասենյակին ինտերնետ կապ տրամադրելու համար:

Մրցույթի մանրամասն հրավերին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԶԾ-ի http://www.undp.am վեբ կայքից կամ գնումների բաժնից՝ Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Սիմոնյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ մայիսի 5, ժամը 17:00

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 17.04.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	310.35
EUR	1	ԵՎՐՈ	495.07
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	13.29
GEL	1	Վրաց. լարի	213.96

www.azg.am

www.azgdaily.com

www.azgdaily.eu

VIVAcell

Ձեր ընտրանքը

Հայտարարություն

Կանանց, Մայրության եւ Գեղեցկության տոնական միամսյակի առիթով «Վիվասելի» կազմակերպած հատուկ խաղարկության ընթացքում, որը հեռարձակվեց ապրիլի 17-ին, Հանրային հեռուստատեսության առաջին ալիքով, 11 հաղթող համարներ շահել են 300.000 դրամի նվեր քարտ:

Ստորեւ ներկայացնում ենք շահող հեռախոսահամարները:

077 30 80 38	077 31 77 31
077 30 33 30	077 34 66 64
077 34 55 34	077 35 59 59
077 33 85 55	077 34 44 24
077 34 63 33	077 37 37 66
077 32 33 35	

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունների գործարարներին եւ կազմակերպություններին

Սլովակիայի առեւտրային բանկերը Հայաստանի եւ Արցախի գործարարներին եւ կազմակերպություններին տրամադրում են բիզնես վարկեր՝ ՀՀ եւ ԼՂՀ-ում գործող տոկոսադրույքներից էապես ցածր տոկոսներով:

Վարկի մարումը սկսվում է ձեւակերպումից մեկ տարի անց: Մարման ժամկետը մինչեւ հինգ տարի:

Մանրամասն տեղեկությունների համար կարող եք զանգահարել 54-89-36, կամ (094)366-989 հեռախոսահամարներով:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համար՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.: Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Ավետիքյան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 17.04.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրվում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում՝ Արշակունյաց 2: